Asikkala

2018

TILINPÄÄTÖS 2018

Kunnanhallitus 28.3.2019
Kunnanvaltuusto x.x.2019

Sisällysluettelo

Toimintakertomus 3
- Kunnanjohtajan katsaus 4
- Kunnan organisaatio ja hallinnon järjestäminen 5
- Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa 10
- Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus 13
- Tilikauden 2018 tuloksen käsittely 19
- Kuntakonsernin toiminta ja talous 20

Toteutumisvertailu 27
- Käyttötalousosan toteutuminen 28
  - Konsernipalvelut 28
  - Kasvatus- ja opetuspalvelut 36
  - Hyvinvointipalvelut 42
  - Tekniset palvelut 46
- Tuloslaskelmaosan toteutuminen 51
- Investointiosan toteutuminen 52
- Rahoitusosan toteutuminen 54
- Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 55

Tilinpäätöslaskelmat 57
- Tuloslaskelma 58
- Rahoituslaskelma 59
- Tase 60
- Konsernituloslaskelma 62
- Konsernirahoituslaskelma 63
- Konsernitase 64

Liitetiedot, luettelot ja selvitykset 67
- Tilinpäätöksen liitetiedot 68
  - Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet 68
  - Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet 69
- Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 70
- Tasetta koskevat liitetiedot 72
  - Vastaavia koskevat liitetiedot 72
  - Vastattavia koskevat liitetiedot 74
- Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 75
- Henkilöstöä koskevat liitetiedot 77
- Luettelot ja selvitykset 78
  - Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 78

Allekirjoitukset ja merkinnät 79
- Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan allekirjoitukset 79

Toimintakertomus

Kunnanjohtajan katsaus

Kunnan organisaatio ja hallinnon järjestäminen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden 2018 tuloksen käsittely

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kunnanjohtajan katsaus

Asikkalan kunnan toiminta jatkui reippaana ja uuden strategian myötä uudistustahti vain kiihtyi. Kehittäminen oli vahvaa kaikilla palvelualueilla ja merkittävin askel kohti tulevaisuutta otettiin, kun päätettiin uuden Vääksyn yhteiskoulun rakentamisesta. Iso asia oli myös päätös myydä vanhusten palveluasumiskiinteistöt Attendo Oy:lle ja kehitysvammaisten asumispalvelukiinteistö Mehiläinen Oy:lle.

Kaavoitushankkeita valmisteltiin aktiivisesti kunnan elinvoiman kasvattamiseksi. Metsä-Aakalan kaavatyön aloittaminen Vesivehmaalla tuo kaivattuja yritystontteja, kun puolestaan Telakkarannan kaava valmistuessaan mahdollistaa kerrostaloasumista Päijänteen tuntumassa. Aleksintien kaavan hyväksyminen mahdollistaa Tokmannin sijoittumisen Vääksyyn, kunhan kaavaan kohdistettu valitusprosessi on saatu päätökseen.

Kasvatus- ja opetuspalveluiden vuoteen uuden Vääksyn yhteiskoulun rakentamispäätös ja suunnittelun aloittaminen toivat säpinää. Kunnan varhaiskasvatuksen suosio jatkoi kasvuaan ja päiväkoti Hulivilin läheisyyteen perustettiin väliaikainen lisäyksikkö, johon asettui 11 lasta. Joukkoliikenteessä aloitettiin kehittämishanke ja kokeilutarkoituksiin hankittiin kunnan oma leasingpikkubussi.

Teknisten palveluiden vuotta sävytti Vääksyn yhteiskoulun rakentamisen suunnittelun aloittaminen. Rakentamistavan valintaa valmisteltiin huolella ja lopulta valtuusto päätti rakentamistavaksi elinkaarimallin. Muut pienemmät investointihankkeet toteutettiin vuoden aikana suunnitelman mukaisesti.

Konsernipalveluiden osalta henkilöstöhallintoa laitettiin uuteen uskoon, tietohallinnon siirto Kuntien Tiera Oy:n hoitoon aloitettiin ja sähköinen kokousjärjestelmä päätettiin ottaa käyttöön.

Hyvinvointipalveluiden vuosi alkoi merkittävällä tunnustuksella, kun Asikkala valittiin valtakunnallisessa urheilugaalassa Suomen liikkuvimmaksi kunnaksi. Tämä oli mahtava tunnustus Asikkalan kunnan ja sen yhteistyökumppaneiden tekemästä työstä liikunnan ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointiin panostetaan lisää uuden hyvinvointikoordinaattorin myötä.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta suurin mielenkiinto kohdistui maakunta- ja sote-uudistukseen, jonka tätä kirjoitettaessa tiedetään kariutuneen. Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä pysyi lähellä talousarviota, ylityksen ollessa noin 350.000 euroa.

Kaikki kunnan omat palvelualueet alittivat talousarvioon varatut määrärahat, mikä oli tarpeellista, sillä kunnan saamat verotulot alittivat talousarvion vajaalla 700.000 eurolla. Verotulojen jääminen ennusteita pienemmäksi oli valtakunnallinen ilmiö, mikä johtui sekä valtiovallan että verottajan toimenpiteistä. Tilinpäätös osoittaa ylijäämää noin 800.000 euroa, mikä on hieman talousarviossa ennakoitua enemmän. Kunnan talous on vakaalla pohjalla ja voimme hyvillä mielin lähteä rakentamaan uutta Vääksyn yhteiskoulua sekä varautumaan väestön ikääntymisen mukanaan tuomaan palvelutarpeen kasvuun.

Kiitän kaikkia kunnan työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja yhteistyökumppaneita vuodesta 2018. Yhdessä jatkamme eteenpäin Asikkalan parhaaksi!

Rinna Ikola-Norrbacka

Kunnanjohtaja, Asikkalan kunta

Kunnan organisaatio ja hallinnon järjestäminen

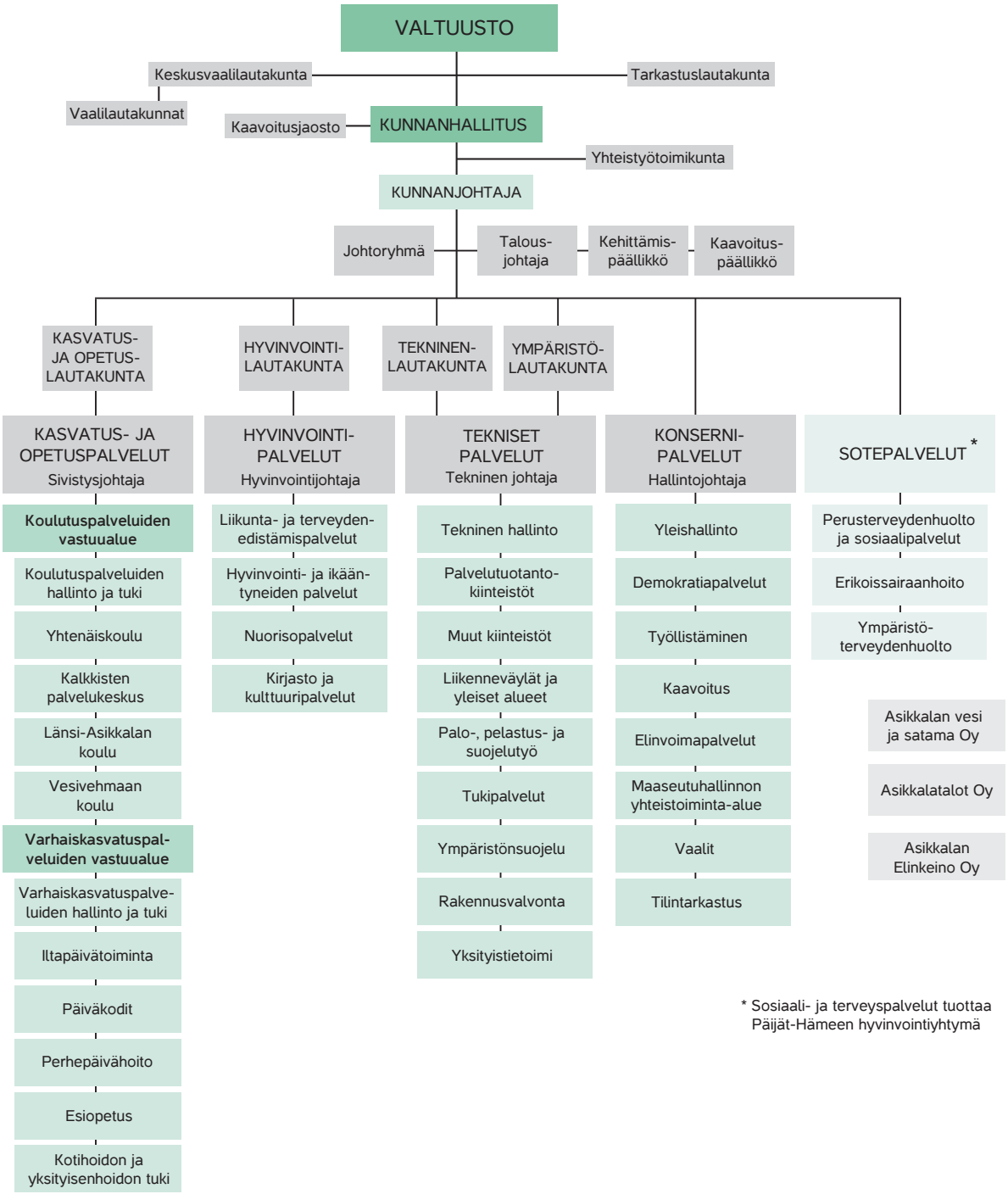

* Sosiaali- ja terveyspalvelut tuottaa Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä

Valtuusto

Valtuustoon kuului 31 jäsentä poliittisten voimasuhteiden jakautuessa seuraavasti 31.12.2018

KoKu = Kotikunta -valtuustoryhmä	8
KESK = Suomen Keskusta rp	8
KOK = Kansallinen Kokoomus rp	6
VIHR = Vihreä Liitto rp	3
PS = Perussuomalaiset rp	3
SDP = Suomen Sosialidemokraattinen Puolue rp	2
KD = Suomen Kristillisdemokraatit rp	1
VAS = Vasemmistoliitto rp	-

Varsinaiset jäsenet

Kemppi Hilkka	puheenjohtaja	KESK
Laaksonen Jari	1. varapuheenjohtaja	KOK
Virtanen Immo	2. varapuheenjohtaja	KoKu
Ala-Hemmilä Pirjo		KESK
Harmaala Miina		KESK
Helen Monna		VIHR
Hyttinen Juha		KoKu
Jokinen Kaarina		KoKu
Kitala Kari		KoKu
Kivistö Toni		PS
Laakso Vilho		KOK
Lalla Riitta		VIHR
Lyyrylä Kari		PS
Mattsson Jukka		KD
Mäkinen Hannu		SDP
Mäkinen Terttu		SDP
Nieminen Juri		KoKu
Nieminen Mira		PS
Okkola Vesa		KOK
Palokangas-Viitanen Merja		KoKu
Rantanen Jani		KOK
Raunio Matti		KESK
Rautavuo-Hätönen Henna		KoKu
Riihilahti Katja		KOK
Riihilahti Tuomo		KOK
Suomela Katja		KESK
Tapiola Juha		VIHR
Upola Seija		KESK
Vahto Heikki		KESK
Wederhorn Yrjö		KoKu
Ylä-Hemmilä Veikko		KESK

Kunnanhallitus

Varsinainen jäsen			Henkilökohtainen varajäsen	
Nieminen Juri	puheenjohtaja	Koku	Kitala Kari	Koku
Ala-Hemmilä Pirjo	1. vpj	KESK	Upola Seija	KESK
Laakso Vilho	2. vpj	KOK	Rantanen Jani	KOK
Lalla Riitta		VIHR	Helen Monna	VIHR
Nieminen Mira		PS	Ruotsalainen-Kyynäräinen Rita	PS
Rautavuo-Hätönen Henna		Koku	Ritvanen Jaana	Koku
Vahto Heikki		KESK	Ylä-Hemmilä Veikko	KESK

Lautakunnat

Hyvinvointilautakunta

Harmaala Miina	puheenjohtaja	KESK
Hyttinen Juha	vpj.	KoKu
Helen Monna		VIHR
Mäkinen Terttu		SDP
Rantanen Jani		KOK
Varjola Veera		KoKu
Ylä-Hemmilä Veikko		KESK

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Okkola Vesa	puheenjohtaja	KOK
Kivistö Toni	vpj.	PS
Karjalainen Kari		KESK
Mattsson Anu		KD
Mäkinen Lasse		KoKu
Suomela Katja		KESK
Veirto Anvi		KoKu

Keskusvaalilautakunta

Juva Arto	puheenjohtaja	KOK
Pohjoisvirta Pentti	vpj.	PS
Kamppila Pirjo		VIHR
Ritvanen Raimo		KoKu
Tikkala Leila		KESK

Tarkastuslautakunta

Jokinen Kaarina	puheenjohtaja	KoKu
Laaksonen Jari	vpj.	KOK
Kallio Kari		KD
Koivunen Timo	16.9.2018 asti	KESK
Sällinen Jukka	17.9.2018 alkaen	KESK
Puikkonen Tuula		PS
Siivonen Hannu		VIHR
Vornanen Eila		SDP

Tekninen lautakunta

Wederhorn Yrjö	puheenjohtaja	KoKu
Upola Seija	vpj.	KESK
Jänisniemi -Honkala Mari		VAS
Kallio Jarmo		KoKu
Kilpinen Kari		VIHR
Saari Joni		KOK
Saksinen Kaisa		KOK

Ympäristölautakunta

Raunio Matti	puheenjohtaja	KESK
Riihilahti Tuomo	vpj.	KOK
Jaatinen Satu		KoKu
Lyyrylä Kari		PS
Mäkinen Hannu		SDP
Ritvanen Jaana		KoKu
Tornio Eija		KESK

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus

Viran- ja toimenhaltijat

Kunnanjohtaja Rinna Ikola-Norrbacka	
Talousjohtaja Aapo Pispa	20.8.2018 alkaen
Vs. talousjohtaja Ville Rajahalme	19.8.2018 asti
Hallintojohtaja Jaana Rissanen	
Sivistysjohtaja Juha Leppialho	
Tekninen johtaja Harri Hirvonen	
Hyvinvointijohtaja Matti Kettunen	

Kunnan henkilöstö

Vuoden 2018 lopussa Asikkalan kunnassa oli 236 henkilöä vakinaisessa palvelussuhteessa ja 46 henkilöä määräaikaisessa palvelussuhteessa. Kunnassa työskenteli määräaikaisissa palvelussuhteissa lisäksi sijaisia, työllistettyjä ja oppisopimuskoulutuksessa olevia henkilöitä, joita ei ole huomioitu määräaikaisten palvelussuhteiden määrässä. Henkilöstömäärä on laskenut suhteellisen tasaisesti edellisen viiden vuoden aikana, vaikka vakinaisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden määrässä on tapahtunut pientä vaihtelua. Henkilöstömäärän lasku on johtunut palvelualueiden toiminnan sopeuttamisesta siten, että eläköitymisen seurauksena vapautuneita toimia ja virkoja on jätetty täyttämättä.

Henkilöstökulut olivat vuonna 2018 13,2 miljoonaa euroa, joista palkkojen ja palkkioiden osuus on noin 10,3 miljoonaa euroa. Konsernipalvelut on laatinut erillisen henkilöstöraportin, jossa käsitellään tarkemmin kunnan henkilöstövoimavarojen tilaa ja kehitystä. Henkilöstöraportti käsitellään tilinpäätöksen tavoin kunnanhallituksessa, yhteistyötoimikunnassa ja kunnanvaltuustossa.

Kunnan henkilöstön määrä

Henkilöstö (31.12.)	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos ed. vuoteen
Vakinaiset	239	236	243	237	236	-1
Määräaikaiset	56	54	43	44	46	2
Yhteensä	295	290	286	281	282	1

Henkilöstön määrää kuvaavissa luvuissa on otettu huomioon vakinaiset ja määräaikaiset palvelussuhteet (pl. sijaisuudet, työllistettynä ja oppisopimuskoulutuksen kautta työskentelevät).

Palkkakulut

	2014	2015	2016	2017	2018
Palkat ja palkkiot	9 353	9 736	10 289	10 137	10 294
Eläkekulut	2 904	2 910	2 850	2 679	2 545
Muut henkilösivukulut	502	512	588	405	337
Yhteensä	12 759	13 158	13 727	13 221	13 176

Kunnan sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus turvataan. Asikkalan kunnan sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu kunnanhallituksen 9.6.2008 hyväksymään ja 1.9.2008 voimaan astuneeseen sisäisen valvonnan yleisohjeeseen. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kunnanjohtaja vastaa sisäisen valvonnan käytännön toteuttamisesta ja kukin toimielin ja sen alainen johtava viranhaltija vastaa omalta osaltaan toiminnan sisäisestä valvonnasta.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen: Kunnan toiminnassa on noudatettu säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä. Toiminnassa ei ole havaittu poikkeamia tilikauden 2018 aikana.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus: Strategian toimenpideohjelman ja talouden tavoitteista raportoidaan kolmannesvuosittain kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Lisäksi toimielimet seuraavat palvelualueidensa talousarvion toteumista taajemmin talousarviokauden aikana. Strategian toimenpideohjelman ja talouden toteutumisesta on raportoitu tilinpäätöksen Toteutumisvertailu -osassa.

Riskienhallinnan järjestäminen:
Omaisuuden ja toiminnan riskien osalta on vakuutusyhtiön edustajan kanssa suoritettu vakuutusturvan vuositarkistus. Vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2018 ja kaikki kunnan vakuutukset ovat vakuutusyhtiö LähiTapiolassa. Korkoriskien suojaukseen otetuista korkojohdannaisista on suoritettu nykytilaa sekä tulevia riskiarvioita kartoittavat keskustelut palveluntarjoajien kanssa.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä:
Asikkalan kaltaisella pienellä kunnalla ei ole varsinaista sisäisen tarkastuksen organisaatiota. Sisäistä tarkastusta vastaavaa seurantaa ja arviointia tehdään hallintosäännön nojalla vastuutettujen viranhaltijoiden toimesta. Johtavat viranhaltijat vastaavat kukin oman palvelualueensa valvonnasta raportoiden siitä kunnanjohtajalle ja kunnanhallitukselle. Hallintosäännön uudistamistyön yhteydessä kiinnitetään huomiota sisäisen valvonnan toimivuuteen.

Lisätieto:
Tilikauden 2017 aikana päivitetyn kunnan konserniohjeen myötä kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja ohjeet ulottuvat uudistuksen jälkeen myös kunnan määräysvallassa oleviin konserniyhtiöihin. Näitä ovat Asikkalatalot Oy, Asikkalan vesi ja satama Oy sekä Asikkalan Elinkeino Oy.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Yleinen ja oman alueen kehitys 2018

Pitkän ja vaimean talouskasvujakson jälkeen Suomen kansantalous on osoittanut vahvaa elpymistä vuodesta 2016 lähtien. Niin ikään myös kuntatalous on nousujohteisen kansantalouden rinnalla osoittanut positiivista elpymistä, vaikkakin samaan aikaan kuntien toimintaympäristössä on koettu voimakkaita muutospaineita, muun muassa sote- ja maakuntauudistusta sekä maan kilpailukykyä ja työmarkkinoita koskevien valtakunnallisten ratkaisuiden myötä.

Asikkalan kunnan talous pysyi vakaalla pohjalla vuonna 2018. Kunnan käyttötalous toteutui talousarviota noin miljoona euroa matalampana ja jokainen palvelualue alitti talousarvion, lukuun ottamatta Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän järjestämiä sosiaali- ja terveyspalveluita, jotka ylittivät talousarvion n. 350.000 eurolla.

Kunnan verotulot jäivät n. 670.000 euroa talousarviota pienemmiksi, mutta verotulojen jääminen ennusteita pienemmäksi oli valtakunnallinen ilmiö. Kunnan toimintatuotot pysyivät vuoteen 2017 verrattuna samalla tasolla, mutta toimintamenot kasvoivat n. 700.000 euroa. Toimintamenojen kasvu johtui sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannusten kasvusta, joka oli vuodesta 2017 vuoteen 2018 n. 670.000 euroa. Kunnan muiden toimintojen osalta kustannukset pysyivät vuoteen 2017 verrattuna samalla tasolla.

Investointihankkeet toteutuivat pääosin suunnitellusti, lukuun ottamatta yhteiskoulun peruskorjauksen suunnittelua ja maantien 313 kevytväylän rakentamista. Valtuusto päätti peruskorjauksen sijaan uuden koulun rakentamisesta ja tästä johtuen peruskorjauksen suunnitteluun varattuja määrärahoja ei käytetty, etenkin kun uuden koulun suunnittelu käynnistyy toden teolla vuoden 2019 puolella. Maantien 313 kevytväylän rakentaminen ei alkanut vielä vuoden 2018 aikana, minkä vuoksi rakentamismäärärahaa ei käytetty. Investointiosa toteutui edellä mainituista syistä noin 1,2 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä.

Yhteiskoulun rakentamispäätös oli kenties vuoden 2018 merkittävin yksittäinen tapahtuma, sillä rakentamisen myötä kunnan yläkoulu ja lukio saavat laadullisesti ja toiminnallisesti erinomaiset tilat. Investoinnin kokonaismäärä tulee olemaan noin 15-16 miljoonaa euroa. Toinen merkittävä päätös vuonna 2018 oli vanhusten palveluasumisen kiinteistöjen sekä kehitysvammaisten asumisyksikön myynti ja pitkäaikainen vuokraus.

Kokonaisuudessaan kunnan ja kuntakonsernin talous on vakaalla pohjalla. Kunnan lainakanta on laskenut merkittävästi viime vuosien aikana, vaikka samaan aikaan kunnan rakennuksiin ja muuhun infrastruktuuriin on investoitu johdonmukaisesti kestävällä tavalla. Talouden tasapainoa kuvaavat tunnusluvut tukevat jokainen omalta osaltaan kuvaa kunnan ja kuntakonsernin talouden vahvuudesta ja tulevaisuuden investointien kannalta vahva tase nouseekin oleelliseksi. Edellisvuosien tiukkaa ja johdonmukaista talouden hallintaa voidaankin pitää kunnan tulevien vuosien kehittämis- ja elinvoimatyön peruspilarina.

Palvelualueiden vuositavoitteet toteutuivat pääasiassa talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti, mikä edesauttoi kunnan strategian toteutumista. Kaikkia vuositavoitteita ei saatu toteutettua strategian toimenpideohjelman mukaisesti, sillä osassa tavoitteita toteutumisen aikajänne osoittautui tilikautta pidemmäksi.

Kunnan väkiluku laski vuoden 2018 aikana 8251 asukkaasta 8148 asukkaaseen. Väkiluvun laskua selittää edellisvuosien tavoin kuolleisuutta alhaisempi syntyvyys. Työttömyysaste laski kunnassa vuoden 2017 lopun 11,4 %:sta 10,0 %:iin vuoden 2018 lopussa.

Verotulot vuosina 2014-2018

	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018
Kunnallisvero	25 413 974	25 338 571	25 836 419	25 298 482	24 508 482
muutos %	-0,1	-0,3	1,9	-2,1	-3,2
Yhteisövero	1 438 411	1 538 511	1 430 395	1 615 507	1 436 284
muutos %	-1,5	6,5	-7,6	11,5	-12,5
Kiinteistövero	2 468 660	2 501 258	2 658 909	2 786 558	2 893 317
muutos %	22,2	1,3	5,9	4,6	3,7
Yhteensä eur	29 321 046	29 378 341	29 925 723	29 700 547	28 838 083
muutos %	1,1	0,2	1,8	-0,8	-3,0

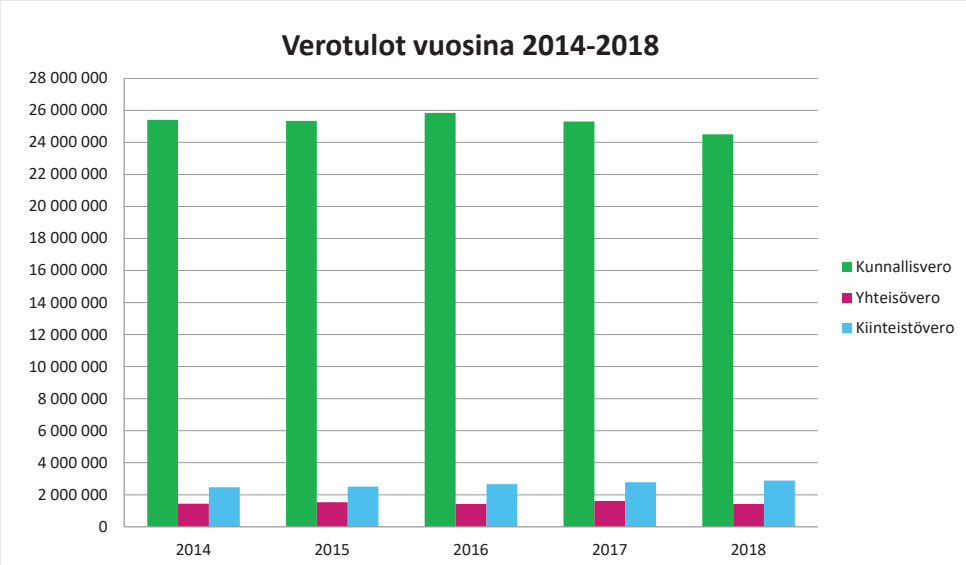

Verotulojen kehitys Asikkalassa vuosina 2014-2018.

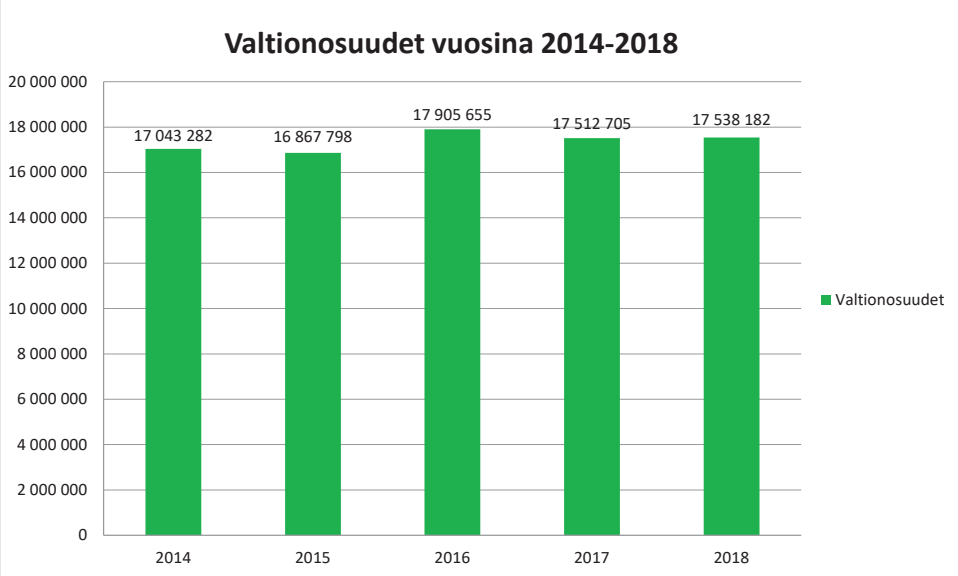

Valtionosuudet vuosina 2014-2018.

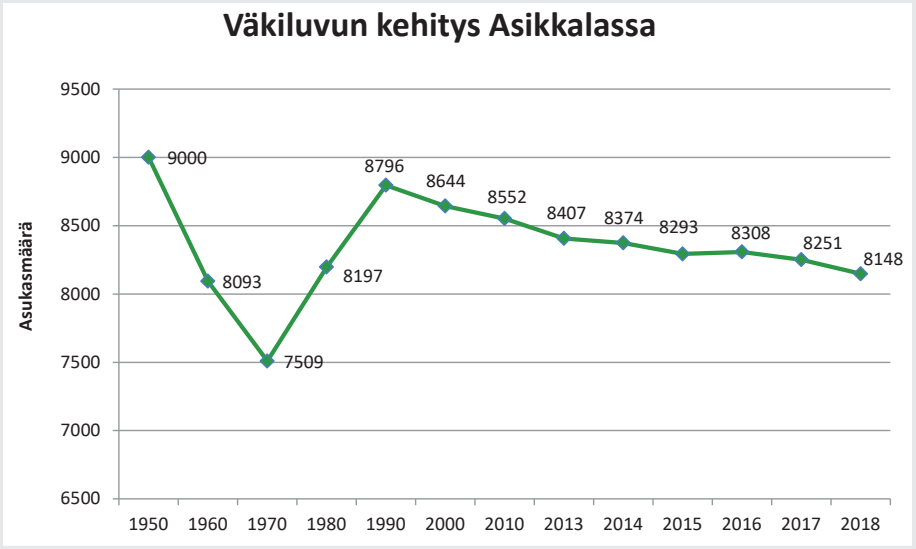

Väkiluvun kehitys Asikkalassa aikavälillä 1950-2018.

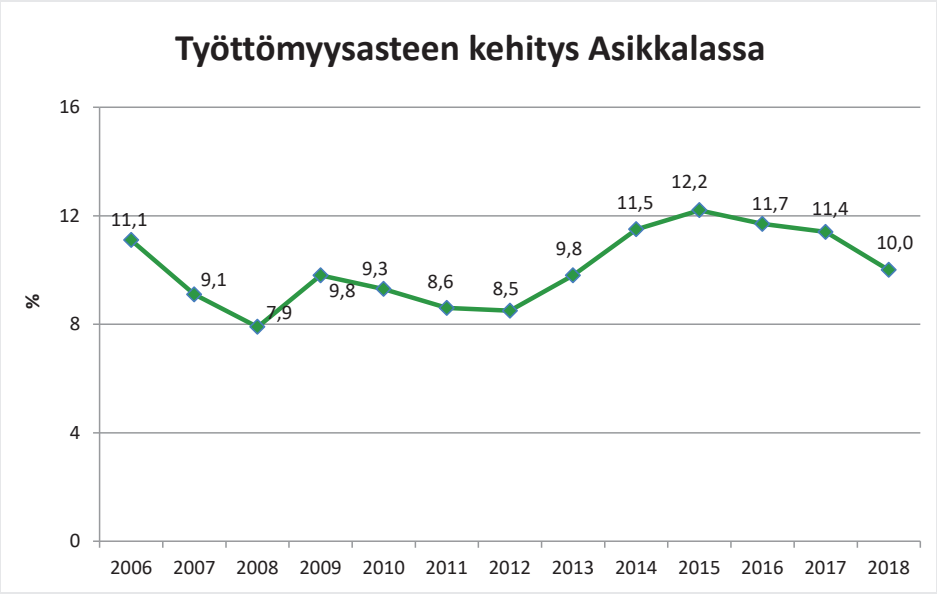

Työttömyysasteen kehitys Asikkalassa vuosina 2006-2018 (%).

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toimintaan lähitulevaisuudessa kohdistuvat suurimmat epävarmuustekijät liittyvät edelleen merkittäviltä osin väestön ikääntymisen aiheuttamaan voimakkaaseen sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutarpeen kasvuun. Maakunta- ja soteuudistuksen kariuduttua, sosiaali- ja terveyskustannukset jäävät edelleen kuntien vastuulle mikä on pitkässä juoksussa merkittävä taloudellinen riskitekijä.

Kunnan väkiluvun sekä erityisesti lasten määrän lasku aiheuttaa pitkällä aikavälillä sekä toiminnallisia että taloudellisia riskejä. Kunnan elinvoiman kannalta lapsimäärän lasku olisi saatava pysäytettyä ja mikäli siinä ei onnistuta, on edessä palvelurakenteen sopeuttaminen vastaamaan lasten määrää. Koska palvelurakenteen muutokset ovat pitkiä prosesseja, tulee niiden suunnittelu aloittaa jo tässä vaiheessa siltä varalta, että lapsimäärän laskua ei saada pysäytettyä.

Poikkeuksellisen alhainen korkoympäristö on pitkän aikavälin korkoennusteiden mukaan jäämässä taakse ja keskuspankkien elvytyspolitiikan suunnanvaihtojen myötä yleisen korkotason ennustetaan nousevan jo lähitulevaisuudessa. Kunnan ja kuntakonsernin osalta merkittävimmät rahoitusriskit liittyvät nimenomaisesti lainakorkojen kehittymiseen. Asikkalan kuntakonsernin osalta korkotason nousuun liittyviin riskeihin on varauduttu korkosuojauksin. Vahinkoriskeihin kunta on varautunut kattavilla vakuutuksilla.

Ympäristötekijät

Asikkalan kunnan tekniset palvelut ovat laatineet ympäristötilinpäätöksen tilinpäätöksen liitteeksi.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tulos muodostui n. 700.000 euron suuruiseksi ja vanhan poistoeron lisäyksen jälkeen tilikauden ylijäämää kertyi 794.252,86 euroa, mikä on noin 250.000 euroa talousarviota enemmän.

Kunnan lainakanta pieneni vuonna 2018 noin 1,5 miljoonaa euroa, mitä selittää suurelta osin yllä kuvattu investointien jääminen talousarviota pienemmiksi.

Kuntakonsernin tulos muodostui positiiviseksi, ylijäämän ollessa n. 820.000 euroa.

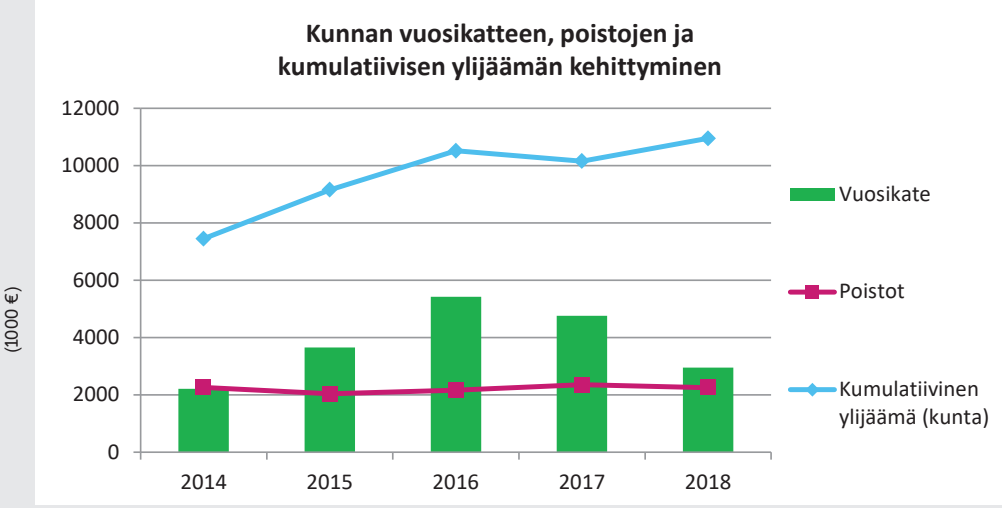

Vuosikatteen, poistojen ja kumulatiivisen ylijäämän kehittyminen vuosina 2014-2018.

Toiminta-kertomus
Toteutumis-vertailu
Tilinpäätös-laskelmat
Liitetiedot, luettelot ja selvitykset
Allekirjoitukset ja merkinnät

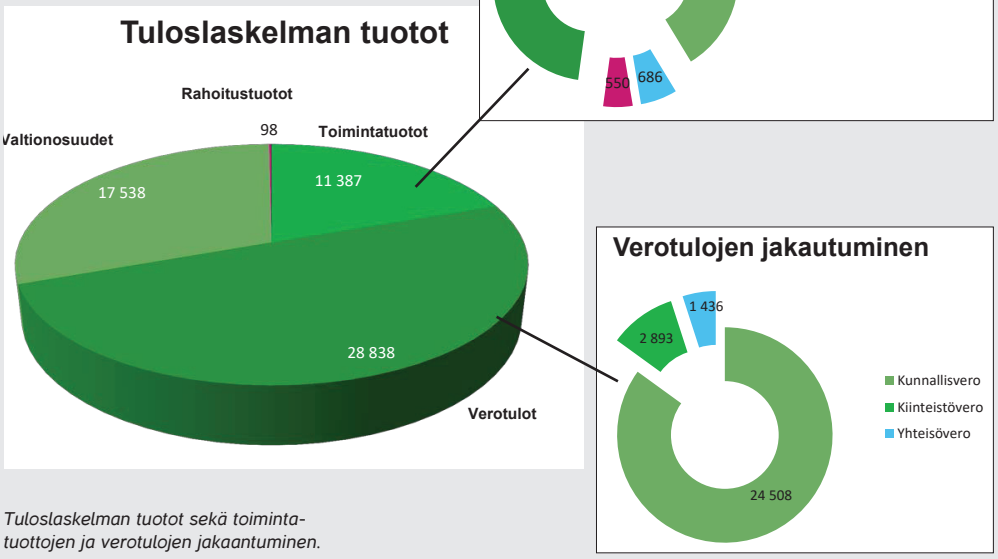

Tuloslaskelman tuotot sekä toiminta-tuottojen ja verotulojen jakaantuminen.

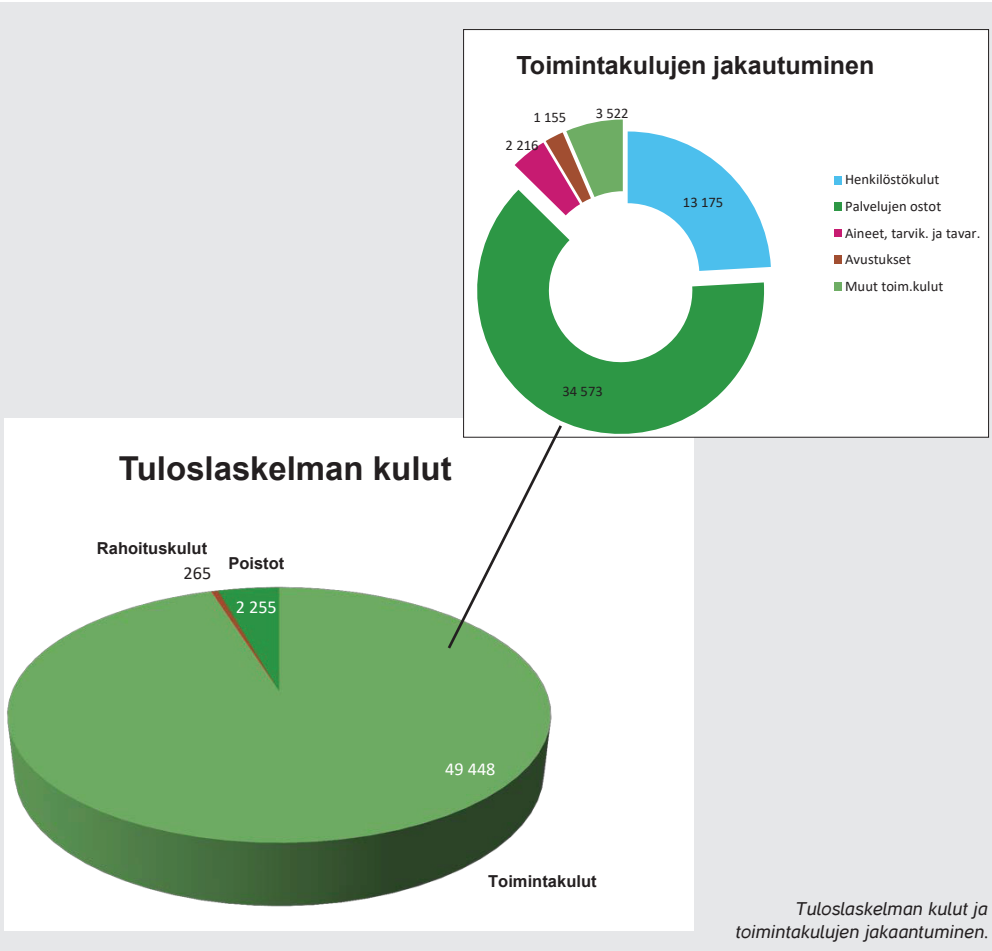

Tuloslaskelman kulut ja toimintakulujen jakaantuminen.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelman tehtävänä on kuvata miten tilikauden tulos on muodostunut. Tuloslaskelma osoittaa tuottoina kertyneen tulorahoituksen riittävyyden palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

	2018	**2017**
	1 000 €	*1 000 €*
Toimintatuotot	6 193	6 284
Valmistus omaan käyttöön	0	1
Toimintakulut	-49 448	-48 775
Toimintakate	**-43 254**	**-42 490**
Verotulot	28 838	29 701
Valtionosuudet	17 538	17 513
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1	2
Muut rahoitustuotot	97	274
Korkokulut	-42	-42
Muut rahoituskulut	-223	-194
Vuosikate	**2 955**	**4 763**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 255	-2 354
Tilikauden tulos	**700**	**2 409**
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	94	94
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0	-2 400
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**794**	**104**
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	12,5	12,9
Vuosikate/Poistot, %	131	202
Vuosikate, euroa/asukas	363	577
Asukasmäärä	8148	8251

Toimintatuotot/Toimintakulut %

Toimintakatetta kuvaava suhdeluku osoittaa toimintatuottojen osuuden toimintakulujen rahoituksesta. Loppu osa toimintakuluista jää rahoitettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla.

kaava: 100*(toimintatuotot/(toimintakulut – valmistus omaan käyttöön))

Vuosikate/Poistot %

Vuosikatteen ja poistojen välinen suhdeluku osoittaa tulorahoituksen riittävyyden investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kunnan tulorahoituksen katsotaan olevan riittävä, jos suhdeluku on 100 prosenttia tai enemmän. Vastaavasti suhdeluvun ollessa alle 100 prosenttia, tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittämätön tuloslaskelman kulujen kattamiseen.

kaava: 100*(vuosikate/poistot ja arvonalentumiset)

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelman tehtävänä on kuvata rahan liikkeitä tilikauden aikana. Rahoituslaskelmaan kootaan kunnan rahan lähteet ja rahan käytöt tilikauden ajalta. Rahoituslaskelma päätyy kuvaamaan muutosta kassavaroissa eli sitä, lisääntyvätkö vai vähenivätkö kunnan kassavarat tilikauden aikana.

	TP 2018 1 000 €	**TP 2017 1 000 €**
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 955	4 763
Tulorahoituksen korjauserät	-108	-453
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 179	-2 633
Rahoitusosuudet investointeihin	95	191
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	165	756
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 928**	**2 623**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-3	0
Antolainasaamisten vähennykset	11	42
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20	-26
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500	-3 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	**1 519**	**1 032**
Rahoituksen rahavirta	**6**	**-1 951**
Rahavarojen muutos	**1 934**	**672**
Rahavarat 31.12.	2 928	994
Rahavarat 1.1.	994	322
	1 934	672
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	11 153	3 249
Investointien tulorahoitus, %	272,5	195,0
Lainanhoitokate	2,2	2,5
Kassan riittävyys, pv	21	7
Asukasmäärä	8148	8251

Investointien tulorahoitus %

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli omaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

kaava: 100*(vuosikate/investointien omahankintameno)

Lainanhoitokate

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Koska Asikkalan kunnan lainakannasta yli 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, tulee lainanhoitokatteen laskelman pohjana oleva lainalyhennysten määrä laskea alla olevan kaavan mukaisesti. Jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi tulorahoituksen katsotaan riittävän lainojen hoitoon. Vastaavasti tunnusluvun ollessa alle 1 joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, myymään kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

kaava: (vuosikate+korkokulut)/((korkokulut+(lainakanta/8))

Tase ja sen tunnusluvut

Taseen tehtävänä on kuvata kunnan omaisuuden ja velkojen arvoa. Taseen vastaavaa -puoli kuvaa kunnan omaisuutta ja vastattavaa -puoli rahan lähteitä, joilla omaisuus on rahoitettu.

	2018	2017
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	**48 286**	**49 492**
I Aineettomat hyödykkeet	**110**	**184**
Aineettomat oikeudet	11	51
Muut pitkävaikutteiset menot	100	133
II Aineelliset hyödykkeet	**35 690**	**36 813**
Maa- ja vesialueet	7 433	7 438
Kiinteistöjen liittymismaksut	80	80
Rakennukset	24 103	25 237
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 503	3 825
Koneet ja kalusto	357	230
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	214	3
III Sijoitukset	**12 485**	**12 495**
Osakkeet ja osuudet	11 588	11 590
Muut lainasaamiset	810	807
Muut saamiset	87	97
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**0**	**0**
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	0	0
Muut toimeksiantojen varat	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	**4 281**	**3 109**
I Vaihto-omaisuus	**5**	**1**
Aineet ja tarvikkeet	5	1
Valmiit tuotteet	0	0
II Saamiset	**1 349**	**2 113**
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Muut saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	1 349	2 113
Myyntisaamiset	670	713
Lainasaamiset	153	143
Muut saamiset	269	365
Siirtosaamiset	257	893
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 928	994
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**52 567**	**52 600**

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta.

kaava: 100*(oma pääoma+poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma–saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku osoittaa kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

kaava: 100*(vieras pääoma–saadut ennakot)/käyttötulot

	2018	2017
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A OMA PÄÄOMA	**32 376**	**31 582**
I Peruspääoma	21 430	21 430
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 152	10 048
V Tilikauden yli-/alijäämä	794	104
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	**5 400**	**5 494**
Poistoero	1 000	1 094
Vapaaehtoiset varaukset	4 400	4 400
C PAKOLLISET VARAUKSET	**303**	**274**
Muut pakolliset varaukset	303	274
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**0**	**0**
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	0	0
Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
E VIERAS PÄÄOMA	**14 487**	**15 250**
I Pitkäaikainen	**1 904**	**1 906**
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 455	1 469
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Ostovelat	0	0
Liittymismaksut ja muut velat	0	0
Siirtovelat	449	437
II Lyhytaikainen	**12 583**	**13 344**
Joukkovelkakirjalainat	9 000	10 500
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10	5
Lainat julkisyhteisöiltä	5	16
Saadut ennakot	209	60
Ostovelat	816	1 076
Muut lyhytaikaiset velat	376	199
Siirtovelat	2 166	1 488
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**52 567**	**52 600**
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	72,2	70,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	27,2	28,4
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	28,0	28,6
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 eur	10 946	10 152
Kertynyt yli/alijäämä, eur/asukas	1 343	1 230
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 285	1 453
Lainakanta 31.12. 1000 €	10 470	11 990
Lainasaamiset 31.12. 1000 €	810	807
Asukasmäärä	8 148	8 251

Kunnan kokonaistulot ja -menot 2018

	1 000 €	
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot	6 193	11,7 %
Verotulot	28 838	54,6 %
Valtionosuudet	17 538	33,2 %
Korkotuotot	1	0,0 %
Muut rahoitustuotot	97	0,2 %
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	-138	-0,3 %
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	95	0,2 %
Pysyvien vastaavien hyöd. Luovutustulot	165	0,3 %
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	11	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %
Oman pääoman lisäykset	0	0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	**52 801**	**100,0 %**
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	49 448	94,4 %
- Valmistus omaan käyttöön	0	
Korkokulut	42	0,1 %
Muut rahoituskulut	223	0,4 %
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pakollisten varausten muutos	-29	-0,1 %
- Pysyvien vastaavien hyöd. tappiot	-1	0,0 %
Investoinnit		
Investointimenot	1 179	2,3 %
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäys	3	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	20	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 500	2,9 %
Kokonaismenot yhteensä	**52 386**	**100,0 %**
Täsmäytys:	0	
Kokonaistulot - kokonaismenot	415	
Muut maksuvalmiuden muutokset - rahavarojen muutos		-415

Tilikauden 2018 tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen tulee toimintakertomuksessa tehdä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnan tilikauden tulos on 699 971,18 euroa. Kunnanhallitus esittää, että;

1. poistoeroa tuloutetaan 94 281,68 euroa.

2. siirretään 794 252,86 euron ylijäämä taseen omaan pääomaan edellisiltä tilikausilta kertyneisiin yli-/alijäämiin.

Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernirakenne

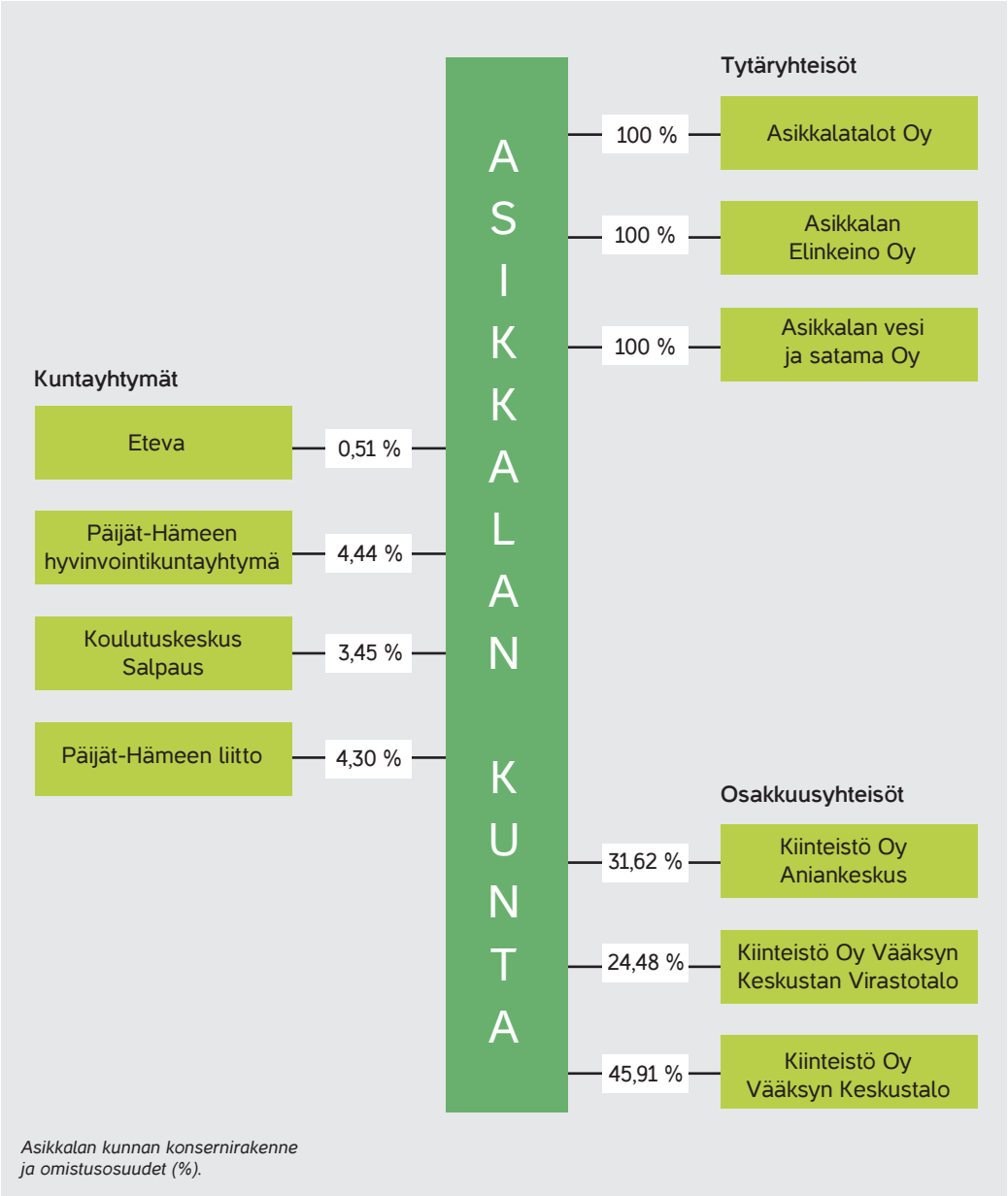

Asikkalan kunnan konsernirakenne ja omistusosuudet (%).

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjauksen järjestelmä perustuu kuntalakiin, kunnan hallintosääntöön sekä valtuuston 22.5.2017 vahvistamaan konserniohjeeseen. Lisäksi valtuusto on hyväksynyt 8.6.2015 konserniohjetta täydentävänä asiakirjana kunnan omistajapoliittiset linjaukset.

Kunnan määräysvallassa olevien tytäryhtiöiden sekä soveltuvin osin kunnan osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimiessaan noudatettava annettuja ohjeita ja määräyksiä. Myös eri yhteisöissä vaikuttavien kunnan edustajien tulee toiminnassaan huomioida annetut ohjeet ja määräykset.

Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti omistajapolitiikan periaatteista päättäminen kuuluu valtuustolle ja toimeenpano (ohjaus ja valvonta) kunnanhallitukselle, sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuuden ja linjausten toteutumisen valvonta tarkastuslautakunnalle. Konserniohjeen perusteella kunnan varsinainen konsernijohto muodostuu kunnanhallituksesta ja kunnanjohtajasta.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Valtuusto päätti 210.000 euron suuruisen pääomalainan myöntämisestä Asikkalan Elinkeino Oy:lle yhtiön taseen vahvistamiseksi.

Asikkalan vesi- ja satama Oy:n osalta satamatoiminnoista muodostuneet poistot rasittivat edelleen merkittävästi yhtiön tulosta. Yhtiön hallitus on käynnistänyt keskustelun yhtiön ja kunnan välillä satamatoimintoihin liittyvistä tulevaisuuden ratkaisuista.

Kunnan vuokrataloyhtiön, Asikkalatalot Oy:n toiminnassa ei tilikauden aikana ollut merkittäviä tapahtumia. Asuntojen vuokrausaste oli 92 %.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniyhtiöiden osalta konsernivalvonta tapahtuu pääasiassa yhtiöiden hallitusten kautta. Kunnanjohtaja ohjeistaa kunnan edustajia tytäryhteisöissä silloin, jos siihen on erityistä tarvetta. Kunnan edustajat ovat valvoneet tavoitteiden toteutumista yhtiöiden hallituksen kokouksissa. Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellisuutta seurataan säännöllisesti yhtiön hallituksen kokouksissa. Yhtiöillä on sama tilintarkastaja kuin kunnalla.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	TP 2018	TP 2017
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	43 453	42 592
Toimintakulut	-84 756	-82 843
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-6	-3
Toimintakate	**-41 309**	**-40 254**
Verotulot	28 838	29 701
Valtionosuudet	17 538	17 513
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5	4
Muut rahoitustuotot	69	246
Korkokulut	-113	-124
Muut rahoituskulut	-232	-203
Vuosikate	**4 796**	**6 882**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 184	-4 274
Omistuken eliminointierot	23	0
Arvonalentumiset	-3	-80
Satunnaiset erät	263	64
Tilikauden tulos	**894**	**2 592**
Tilinpäätössiirrot	-73	-45
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**820**	**2 547**
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	51,3	51,4
Vuosikate/Poistot, %	114,6	161,0
Vuosikate €/asukas	589	834
Asukasmäärä	8 148	8 251

Toimintatuotot/Toimintakulut %

Toimintakatetta kuvaava suhdeluku osoittaa toimintatuottojen osuuden toimintakulujen rahoituksesta. Loppu osa toimintakuluista jää rahoitettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla.

kaava: (100*toimintatuotot/(toimintakulut – valmistus omaan käyttöön))

Vuosikate/Poistot %

Vuosikatteen ja poistojen välinen suhdeluku osoittaa tulorahoituksen riittävyyden investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoituksen katsotaan olevan riittävä, jos suhdeluku on 100 prosenttia tai enemmän. Vastaavasti suhdeluvun ollessa alle 100 prosenttia, tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittämätön tuloslaskelman kulujen kattamiseen.

kaava: (100*vuosikate/poistot ja arvonalentumiset)

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018 1 000 €	2017 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 796	6 882
Satunnaiset erät	263	64
Tulorahoituksen korjauserät	-148	25
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 610	-3 984
Rahoitusosuudet investointimenoihin	106	196
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	279	1 228
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 671**	**4 408**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-10	-198
Antolainasaamisten vähennykset	47	39
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	82	326
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-687	-665
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 150	-3 250
Oman pääoman muutokset	27	-969
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	11	28
Vaihto-omaisuuden muutos	-28	-32
Saamisten muutos	1 261	-158
Korottomien velkojen muutos	847	1 931
Rahoituksen rahavirta	**400**	**-2 948**
Rahavarojen muutos	**3 071**	1 460
Rahavarat 31.12.	7 673	**4 601**
Rahavarat 01.01.	4 601	3 141
Rahavarojen muutos	**3 071**	1 460
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointein rahavirran kertymä 5 vuodelta 1000 €	9 393	1 601
Investointien tulorahoitus, %	191,5	181,7
Lainanhoitokate	1,7	2,3
Rahavarojen riittävyys pv	32	19

Investointien tulorahoitus %

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli omaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

kaava: (100*vuosikate/investointien omahankintameno)

Lainanhoitokate

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Koska konsernin lainakannasta yli 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, tulee lainanhoitokatteen laskelman pohjana oleva lainalyhennysten määrä laskea alla olevan kaavan mukaisesti. Jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi tulorahoituksen katsotaan riittävän lainojen hoitoon. Vastaavasti tunnusluvun ollessa alle 1 joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, myymään konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

kaava: (vuosikate+korkokulut)/(korkokulut+(lainakanta/8))

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2018	2017
	1 000 €	*1 000 €*
PYSYVÄT VASTAAVAT	**55 761**	**57 607**
Aineettomat hyödykkeet	**405**	**507**
Aineettomat oikeudet	299	363
Muut pitkavaikutteiset menot	106	144
Ennakkomaksut	0	0
Aineelliset hyödykkeet	**53 396**	**55 266**
Maa- ja vesialueet	7 819	7 823
Rakennukset	34 756	36 883
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 328	6 560
Koneet ja kalusto	2 407	2 317
Muut aineelliset hyödykkeet	1 417	1 579
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	669	105
Sijoitukset	**1 960**	**1 834**
Osakkusyhteisöosuudet		
Muut osakkeet ja osuudet	1 598	1 435
Muut lainasaamiset	344	388
Muut sijoitukset	18	11
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**50**	**73**
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**12 219**	**10 380**
Vaihto-omaisuus	**373**	**345**
Aineet ja tarvikkeet	303	276
Keskeneräiset tuotteet	64	65
Valmiit tuotteet	7	4
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Saamiset	**4 173**	**5 434**
Pitkäaikaiset saamiset	**483**	**464**
Myyntisaamiset	483	464
Lyhytaikaiset saamiset	**3 690**	**4 970**
Myyntisaamiset	2 180	2 622
Lainasaamiset	153	143
Muut saamiset	961	1 173
Siirtosaamiset	396	1 032
Rahoitusomaisuusarvopaperit	**555**	**368**
Rahat ja pankkisaamiset	7 118	4 234
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**68 030**	**68 060**

VASTATTAVAA	2018	2017
	1 000 €	*1 000 €*
OMA PÄÄOMA	**32 062**	**31 306**
Peruspääoma	21 430	21 430
Arvonkorotusrahasto	103	122
Muut omat rahastot	2	2
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 706	7 204
Tilikauden yli-/alijäämä	821	2 547
VÄHEMMISTÖOSUUS	31	4
PAKOLLISET VARAUKSET	**867**	**821**
Muut pakolliset varaukset	867	821
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**164**	**176**
Valtion toimeksiannot	87	109
Muut toimeksiantojen pääomat	78	67
VIERAS PÄÄOMA	**34 905**	**35 754**
Pitkäaikainen	**11 192**	**11 709**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	8 816	9 419
Lainat julkisyhteisöiltä	6	6
Muut velat/liittymismaksut	1 937	1 866
Siirtovelat	429	417
Laskennalliset verovelat	4	0
Lyhytaikainen	**23 713**	**24 045**
Joukkovelkakirjalainat	9 000	10500
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	5 280	4 921
Lainat julkisyhteisöiltä	6	16
Saadut ennakot	349	205
Ostovelat	2 559	2 831
Muut velat/liittymismaksut	822	1 065
Siirtovelat	5 336	4 203
Laskennalliset verovelat	361	305
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**68 030**	**68 060**

Omavaraisuusaste	47,4 %	46,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	38,5 %	39,6 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötaloude	55,3 %	50,1 %
Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	10 527	9 751
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	1 292	1 182
Konsernin lainat, €/asukas	2 836	3 013
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	23 108	24 863
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	344	388
Kunnan asukasmäärä	8148	8251

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta.

kaava: 100*(oma pääoma+poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma–saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku osoittaa kuinka paljon konsernin käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

kaava: 100*(vieras pääoma–saadut ennakot)/käyttötulot

Toteutumisvertailu

Käyttötalousosan toteutuminen

- Konsernipalvelut
- Kasvatus- ja opetuspalvelut
- Hyvinvointipalvelut
- Tekniset palvelut

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Investointiosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutuminen

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötalousosan toteutuminen

Konsernipalvelut

Talousjohtaja Aapo Pispa

Konsernipalveluiden vuosi 2018 oli tapahtumarikas monelta osin. Henkilöstöhallinnon ohjeita ja prosesseja lähdettiin kehittämään määräaikaisen hallinnon suunnittelijan toimesta. Syksyllä kävi selväksi, että henkilöstöhallinnossa on valtava määrä tehtävää ja saavutettavia hyötyjä. Tämän vuoksi kunnanhallitus päätti henkilöstöasiantuntijan viran perustamisesta. Virkaan valittiin Reetta Kontio.

Kunnan tietohallintopalveluita oli yritetty uudistaa jo parin vuoden ajan. Tietohallinnon ongelmat alkoivat kasautua ja vuoden lopulla kunnanhallitus päätti, että kunnan tietohallintopalvelut siirretään Kuntien Tiera Oy:n hoidettavaksi. Siirtoprojekti alkoi joulukuussa 2018.

Sähköisen kokousjärjestelmän käyttöönotosta päätettiin ja kokousjärjestelmä hankittiin. Käyttöönotto siirtyi kuitenkin keväälle 2019 tietohallinnon ongelmien vuoksi.

Maaseutuhallinnon osalta osallistuttiin aktiivisesti maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun, sillä uudistuksen tarkoituksena oli muun muassa siirtää maaseutuhallintopalvelut kunnilta maakuntien hoidettavaksi.

Työllisyyden hoidossa positiivista oli kunnan työttömyysasteen selvä lasku maan yleisen taloustilanteen hyvän vireen myötä. Pitkäaikaistyöttömien määrä väheni edellisvuoden 133:sta joulukuun 2018 lopun 115:een.

Talousasioiden osalta merkittävä muutos oli pidetyn vs. talousjohtaja Ville Rajahalmeen siirtyminen Nurmijärven kunnan talousjohtajaksi. Maakunta- ja sote-uudistuksen Päijät-Hämeen projektitoimistossa työskennellyt talousjohtaja Aapo Pispa palasi syksyllä 2018 takaisin Asikkalaan hoitamaan kunnan talousasioita.

Kaavoituksen osalta vuoksi oli työntäyteinen ja eteenpäin vietiin Telakkarannan, Metsä-Aakalan ja Reimarin kaavoja sekä hyväksyttiin Aleksintien ja Rismalahden (Metsähallituksen hanke) kaavat.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta suurin mielenkiinto kohdistui maakunta- ja sote-uudistuksen etenemiseen. Kunnan kannalta merkittävin tapahtuma oli päätös luovuttaa vanhusten palveluasumisen kiinteistöt Attendolle ja kehitysvammaisten asumispalvelukiinteistö Mehiläiselle.

Elinvoimapalveluiden vuosi 2018

Vuonna 2018 elinvoimapalveluissa panostettiin entistä enemmän kuntamarkkinointiin. Kunta oli mukana Elixir-ohjelman kuvauksissa, minkä myötä suunniteltiin tulevalle talvelle mm. kuntalaisia aktivoiva somekilpailu. Kuntabrändiä vahvistettiin uusin näkyvin kuntatuottein markkinoimaan kuntaa erilaisissa yhteyksissä ja lujittamaan kuntakuvaa niin työnantajana, asuinkuntana, matkailukohteena kuin uusien yritysten sijoittumiskuntana. Asikkalan juhlavuoden siivittämänä, tapahtumia ja messuja varten, hankittiin kuntapaidat ajatuksella, että luottamushenkilöt siinä missä kunnan työntekijätkin ovat kunnan sanansaattajia.
Kuluneena vuonna tehtiin laaja asumisen monikanavainen markkinointikampanja Tynnyrimäen jäljelle jääneistä tonteista. Kampanja näkyi tienvarsimainoksissa, Lahden liikenteen busseissa, radiomainontana, sähköisinä animoituina mainoksina, perinteisinä lehtimainoksina, ilmoituksina sähköisellä myyntikanavalla, tapahtumamarkkinointina sekä sosiaalisessa mediassa. Kampanjaa varten asuinalueesta kuvattiin video. Syksyllä kuvattiin toinen asuinalue ja aloitettiin yhteistyö SPR:n kanssa uusien asukkaiden iltojen järjestämisessä.

Markkinoinnissa kokeiltiin rohkeasti uusia toimintamuotoja. Vuoden 2018 kesälle kuntaan palkattiin kesäsomettajia, jotka tekivät mm. tapahtuma-, käyntikohde- ja yritysesittelyjä kunnan entistä laajempaan sosiaalisen median verkostoon. Myös kunnan henkilöstöä aktivoitiin matalan kynnyksen viestimiseen sosiaalisessa mediassa. Loppusyksystä otettiin käyttöön mediaseuranta määräajaksi viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuuden todentamiseksi. Lisäksi kunnalle hankittiin kuvapankki sujuvoittamaan kuvien taltiointia, jakoa ja indeksointia.

Matkailun puolella merkittävin kehittämishanke kohdistui kanavan seudun Toivo Kärki –alueeseen, jonka osalta lasten leikkipuiston rakennesuunnitelma saatiin valmiiksi. Asikkalaa markkinoitiin käyntikohteena niin alueellisissa julkaisuissa kuin valtakunnallisissa lehdissä, Lahden seudun liikenteen busseissa sekä valtakunnallisella Alfa-TV-kanavalla kotimaan matkailua koskevassa illassa. Lomasesonkia varten tehtiin uusia tukimateriaaleja. Kuntaa markkinoitiin niin Matka-messuilla Helsingissä kuin paikallisissa tapahtumissa. Lisäksi Asikkala osallistui ensi kertaa Kotimaan matkailun Super-messuille Tampereella yhdessä matkailuyrittäjien kanssa. Uusia kylttejä ja opasteita suunniteltiin taajamaan ja lähialueille, joista osa toteutettiin vuonna 2018, osa hankinnoista siirrettiin seuraavalle vuodelle. Hankepuolelta merkittäviä matkailuhankkeita olivat Digikulttuurikylä, Reitit menestykseen sekä Salpausselkä Unesco Global Geopark.

Elinvoiman lisäämiseksi kuntaan remontoitiin yritysten käyttöön toimistohotelli, johon ensimmäiset vuokralaiset pääsivät muuttamaan vuoden 2018 lopussa. Kunta järjesti myös yrittäjien aamukahveja ja matkailuiltoja. Yhteistyötä tiivistettiin Yrittäjäyhdistyksen suuntaan suunnitellen yhdessä kunnan ja Yrittäjäyhdistyksen välistä sopimusta sekä toteuttamalla yhdessä mm. vapputapahtuma. Myös uudenlaista kunnan ja yrittäjien kehittämistiimiä suunniteltiin tutustumalla hyviin esimerkkeihin. Yritysvierailuja tehtiin säännöllisesti, kesällä erityisesti Vehkoo-Loukkuharju –alueella. Kunta pyrki helpottamaan yritysten työvoimapulaa markkinoimalla avoimia paikkoja sekä kuulemaan yrittäjiä herkällä korvalla, ja siksi kunnassa käynnistyikin pikaisesti uuden teollisuusalueen kaavoitus. Kunta oli edesauttamassa myös kahdessa yksityisessä matkailuyrittäjyyttä koskevassa kaavassa. Loppuvuodesta valmisteltiin Ladeciin liittymiseen kuuluvia elinkeinoasioita. Hankepuolta edusti HYMY-hanke (hyvällä yhteistyöllä menestyviä yrityksiä), jonka kautta tiedotettiin ja kannustettiin kunnassa yritysryhmähankkeiden syntymistä.

KUNNANHALLITUS

KUNNANHALLITUS

KONSERNIPALVELUT		
Tavoitteet 1. Sähköisen kokoushallinnan käyttöönotto 2. Konserniohjauksen kehittäminen 3. Henkilöstöhallinnon toiminnanohjauksen kehittäminen 4. Kuntastrategian jalkauttaminen 5. Työttömyyden vähentäminen 6. Kunnan ja yrittäjien välisen yhteistyömallin rakentaminen ja käyttöönotto 7. Kanava-alueen kehittäminen matkailuvaltiksi ja asukasviihtyisyyden lisääjäksi 8. Näkyvä matkailu- ja kuntamarkkinointi		
Tavoite 1. Sähköisen kokoushallinnan käyttöönotto		
Toimenpide • Henkilöstön ja luottamus-henkiöiden koulutukset ja sähköisen kokoushallinnan ohjeistusten laadinta • Luottamushenkilöiden päätelaitteiden hankinta ja laitekannan sovittaminen osaksi kunnan muuta ICT-infrastruktuuria •	**Mittari** • Eri osa-alueiden toteutuminen	**Toteuma** • Sähköinen kokoushallintajärjestelmä hankittiin, mutta sen käyttöönotto siirtyi keväälle 2019 kunnan tietohallinnon ongelmien vuoksi.
Tavoite 2. Konserniohjauksen kehittäminen		
Toimenpide • Tytäryhtiöiden raportoinnin integrointi kunnan osavuosikatsaukseen • Tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden ohjauksen kytkeminen osaksi kunnanhallituksen päätöksentekoa	**Mittari** • Eri osa-alueiden toteutuminen	**Toteuma** • Raportoinnin integrointi ei toteutunut vuonna 2018. Tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden ohjauksen kytkeminen kunnanhallituksen päätöksentekoon aloitettiin ja sitä jatketaan vuoden 2019 aikana.
Tavoite 3. Henkilöstöhallinnon toiminnanohjauksen kehittäminen		
Toimenpide • Henkilöstöhallinnon ohjeiden päivittäminen • Esimiesten ja henkilöstön perehdyttäminen päivitettyihin henkilöstöohjeisiin ja käytäntöihin	**Mittari** • Eri osa-alueiden toteutuminen	**Toteuma** • Henkilöstöhallinnon ohjeiden ja prosessien päivittäminen, kehittäminen ja uusiminen pääsi hyvään vauhtiin vuonna 2018. Urakka osoittautui niin suureksi, että se jatkuu vielä ainakin koko vuoden 2019 ajan. Esimiehiä perehdytettiin kuukausittain pidetyissä infotilaisuuksissa.
Tavoite 4. Kuntastrategian jalkauttaminen		
Toimenpide • Henkilöstön perehdytystilaisuudet • Kuntastrategiaan pohjautuvien toiminnallisten tavoitteiden tuominen osaksi palveluyksiköiden kehityskeskusteluita • Kuntastrategian ja talousarvion välisen siteen vahvistaminen vuoden 2019 talousarvion laadintaprosessissa.	**Mittari** • Eri osa-alueiden toteutuminen	**Toteuma** • Palveluyksiköt perehdyttivät henkilöstöä strategiaan osana viikko- ja kuukausikokouksia. Strategiasta johdetut tavoitteet vietiin osaksi kehityskeskusteluita. Vuoden 2019 talousarvion laadintaprosessissa kuntastrategia tuli esiin huomattavasti aiempia vuosia paremmin.
Tavoite 5. Työttömyyden vähentäminen		
Toimenpide • Vähintään 10 henkilöä edelleen sijoitettuna yrityksiin • Vähintään 6 henkilöä työllistettynä yhdistyksiin • Vähintään 50 % työsuhteista jatkuu yrityksissä kunnan työllistämisjakson jälkeen • Työllistetään vuoden aikana vähintään 25 henkilöä yrityksiin, yhdistyksiin ja kuntaan	**Mittari** • Kunnan työllistämisjakson jälkeen jatkuneiden työsuhteiden prosentuaalinen osuus • Vuoden aikana työllistettyjen henkilöiden lukumäärä	**Toteuma** • Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen muodostui entistä vaikeammaksi valtion kiristettyä työllistämisen ehtoja.

Tavoite 6. Kunnan ja yrittäjien välisen yhteistyömallin rakentaminen ja käyttöönotto		
Toimenpide • Elinkeinoyhtiön roolin päivittäminen • elinkeinojen kehittämistiimin ja muiden tarvittavien työryhmien perustaminen (keskusta ja lentokenttä) • sähköisen uutispalvelun käyttöönotto • HankintaSampon, yritysystävällisen päätöksenteon ja toimitilapörssin käytön edistäminen ja laajempi tiedottaminen • (yritysryhmä)hankkeiden edistäminen • yritysyhteistyöselvitys tonttimyyntiin ja rakentamiseen liittyen	**Mittari** • elinkeinoyhtiön tekemien toimenpiteiden lisääntyminen • yrittäjien ja kunnan yhteistyösopimus • kehittämistiimin kokoontumiset ja toteutukset • sähköiset uutiskirjeet • alueelliset yritysryhmähankkeet • teemalliset seminaarit, aamukahvitilaisuudet • uudet yritysyhteistyösopimukset	**Toteuma** • Elinkeinoyhtiö on toiminut vuonna 2018 hallituksen jäsenten kesken. Toiveita elinkeinoyhtiön toimintamahdollisuuksien laajentamisesta on esitetty. Yhtiön toimintaa tullaan tarkastelemaan vuoden 2019 aikana. • Uudenlaista elinkeinojen kehittämistiimin perustamista sekä yhteistyösopimusta kunnan ja yrittäjäyhdistyksen välillä työstettiin useaan otteeseen vuoden kuluessa. Kehittämistiimin perustaminen päätettiin jättää tuonnemmaksi, yrittäjäyhdistys puolestaan päätti palata sopimusasiaan uuden yhdistyksen hallituksen järjestäytymisen myötä. Lentokentän kehittämissuunnitelmaa varten perustetaan työryhmä vuoden 2019 kuluessa. • Aamukahvi- ja matkailuiltojen lisäksi HYMY-hankkeen mahdollistamia yritysryhmähankkeita markkinoitiin järjestetyssä tilaisuudessa sekä suoraan yritysvierailuilla. Lisäksi yrittäjille järjestettiin useita työpajoja Salpausselkä Unesco Global Geopark- , Winter KnowHow- ja Talvimatkailun elämysekosysteemi-hankkeiden myötä. • Sähköinen uutiskirjepalvelu hankittiin kunnalle
Tavoite 7. Kanava-alueen kehittäminen matkailuvaltiksi ja asukasviihtyisyyden lisääjäksi		
Toimenpide • tapahtumalavan kilpailutus ja suunnittelu • kanavanalueen lasten leikki- ja liikennepuiston toteuttaminen • sähköisen matkailusovelluksen suunnittelu • satama-alueiden viihtyisyyden parantaminen yhteistyössä teknisten palveluiden kanssa	**Mittari** • tapahtumalavasuunnitelman valmistuminen • uusi lasten leikki- ja liikennepuisto • viihtyisä satama-alue	**Toteuma** • Lasten leikkipuistoa koskeva toteuttamissuunnitelma valmistui vuonna 2018, joten tapahtumalavan kilpailutusta siirrettiin eteenpäin, jotta varsinainen leikkipuiston rakentaminen voitaisiin toteuttaa 2019 määrärahojen puitteissa. • Digikulttuurikylä-hankkeen kautta sähköisen matkailusovelluksen suunnittelu on edennyt aikataulun mukaisesti. Julkaisu valmistuu vuoden 2019 kesälle. • Asikkalan Vesi ja satama Oy:n investointimäärärahojen puitteissa lisättiin parkkipaikkoja Kanavalahdelle asiakastyytyväisyyden lisäämiseksi
Tavoite 8. Näkyvä matkailu- ja kuntamarkkinointi		
Toimenpide • viestintä- ja markkinointi-strategian sekä matkailun masterplanin luominen • laajempi messu- ja tapahtumanäkyvyys sidosryhmäyhteistyön kautta • uusien markkinointimateriaalien laajempi hyödyntäminen • kuntalaisten osallistaminen positiivisen kuntaimagon luomiseen	**Mittari** • viestintä- ja markkinointistrategia • kunnan kattava matkailun masterplan • näkyvyys sosiaalisessa mediassa • kuntalaiskilpailut kotiseutuylpeyden kasvattamiseksi	**Toteuma** • Kuntastrategiassa priorisoidaan matkailua ja yrittäjyyttä vetovoimatekijöinä ja matkailun kärjet on määritelty strategiassa (Geopark, Päijänne, digitaalinen kulttuuriympäristö, luonto- ja vesistömatkailu). Erillisen matkailun masterplanin tekeminen katsottiin siinä vaiheessa tarpeettomaksi. Kunnan viestintäohjeen päivitys tehdään hallintosäännön päivityksen yhteydessä 2019, jonka jälkeen laaditaan kunnan viestintä- ja markkinointistrategia. • Elinvoimapalvelut oli mukana markkinoimassa kuudessa paikallisessa tapahtumassa ja kolmessa eri messutapahtumassa sidosryhmien kanssa. Lisäksi markkinoinnin tukimateriaaleja tarjottiin muihinkin tapahtumiin. • Mediaseurannan mukaan ESS on painetuista medioista merkittävin lähde, sosiaalisen median parhaimmat lähteet ovat Twitter, Facebook ja Instagram. • Suomen liikkuvimman kunnan valintaa hyödynnettiin kuntamarkkinoinnissa mm. oheistuottein. Myös kunnan juhlavuotta tuotiin näkyvämmin kuntalaisille. Kuntavideoon liittyvä kuntalaiskilpailu suunniteltiin toteutettavaksi vuoden 2019 alussa. Pienempimuotoisia arvauskilpailuja pidettiin satunnaisesti sosiaalisessa mediassa vuoden mittaan.

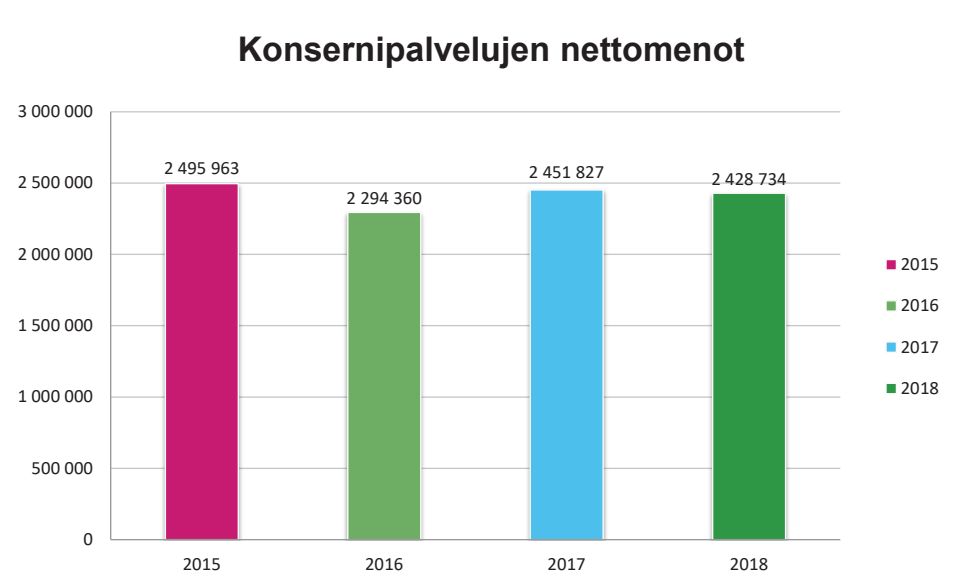

Konsernipalvelujen nettomenojen kehitys vuosina 2015-2018.

Konsernipalvelut (palvelualue yhteensä)	**TA2018**	**TA2018** muutokset	**TA2018** muut. jälk.	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatuotot	-553 950	0	-553 950	-596 150,63	107,6	42 201
Toimintamenot	3 029 278	52 745	3 082 023	3 024 884,83	98,1	57 138
Toimintakate (netto)	2 475 328	52 745	2 528 073	2 428 734,20	96,1	99 339

Yleishallinto	**TA2018**	**TA2018** muutokset	**TA2018** muut. jälk.	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatuotot	-188 050	0	-188 050	-210 407,92	111,9	22 358
Toimintamenot	1 499 915	17 745	1 517 660	1 379 207,10	90,9	138 453
Toimintakate (netto)	1 311 865	17 745	1 329 610	1 168 799,18	87,9	160 811

Demokratiapalvelut	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatuotot	0	-4,20		4
Toimintamenot	116 856	191 444,98	163,8	-74 589
Toimintakate (netto)	116 856	191 440,78	163,8	-74 585

Työllistäminen	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatuotot	-95 000	-119 094,11	125,4	24 094
Toimintamenot	649 646	634 388,66	97,7	15 257
Toimintakate (netto)	554 646	515 294,55	92,9	39 351

Kaavoitus	TA2018	TA2018 muutokset	TA2018 muut. jälk.	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatuotot	-10 000	0	-10 000	-20 117,50	201,2	10 118
Toimintamenot	147 084	35 000	182 084	199 125,31	109,4	-17 041
Toimintakate (netto)	137 084	35 000	172 084	179 007,81	104,0	-6 924

Elinvoimapalvelut	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatuotot	-11 900	-10 009,30	84,1	-1 891
Toimintamenot	294 689	308 781,78	104,8	-14 093
Toimintakate (netto)	282 789	298 772,48	105,7	-15 983

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatuotot	-249 000	-221 804,00	89,1	-27 196
Toimintamenot	293 288	285 059,13	97,2	8 229
Toimintakate (netto)	44 288	63 255,13	142,8	-18 967

Vaalit	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatuotot	0	-14 713,60		14 714
Toimintamenot	13 000	12 997,46	100,0	3
Toimintakate (netto)	13 000	-1 716,14	-13,2	14 716

Tilintarkastus	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintamenot	14 800	13 880,41	93,8	920
Toimintakate (netto)	14 800	13 880,41	93,8	920

Sosiaali- ja terveyspalvelut (yhteensä)	**TA2018**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatuotot	0	-17 373,12		17 373
Toimintamenot	27 934 860	28 309 314,72	101,3	-374 455
Toimintakate (netto)	27 934 860	28 291 941,60	101,3	-357 082

Perusterveydenhuolto ja sos.palvelut	**TA2018**	**TA2018 muutokset**	**TA2018 muut. jälk.**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatuotot	0	0	0	-17 373,12		17 373
Toimintamenot	27 934 860	-9 374 041	18 560 819	18 439 112,30	99,3	121 707
Toimintakate (netto)	27 934 860	-9 374 041	18 560 819	18 421 739,18	99,3	139 080

Erikoissairaanhoito (sis. Akuutti24 ja ensihoito)	**TA2018**	**TA2018 muutokset**	**TA2018 muut. jälk.**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintamenot	0	9 172 966	9 172 966	9 654 204,09	105,2	-481 238
Toimintakate (netto)	0	9 172 966	9 172 966	9 654 204,09	105,2	-481 238

Ympäristöterveydenhuolto	**TA2018**	**TA2018 muutokset**	**TA2018 muut. jälk.**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	0	0	0	0,00		0
Toimintamenot	0	201 075	201 075	215 998,33	107,4	-14 923
Toimintakate (netto)	0	201 075	201 075	215 998,33	107,4	-14 923

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Koulutusjohtaja Juha Leppialho:

Palvelualueen tehtävä:
Varhaiskasvatuspalvelut ovat lakisääteisiä palveluita ja ne ovat keskeinen toimintakokonaisuus lapsiperheiden palvelu- ja tukijärjestelmässä. Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta sekä kotihoidon ja yksityisen hoidon tuista. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea perheitä heidän kasvatustehtävässään tarjoamalla lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista edistävää toimintaa. Asikkalassa järjestetään myös iltapäivätoimintaa, jonka koordinoinnista vastaa varhaiskasvatuspalvelut.

Opetuspalveluiden tehtävänä on järjestää laadukasta opetusta. Turvalliset, nykyaikaiset ja monipuoliset oppimisympäristöt innostavat oppimiseen, luovuuteen ja liikuntaan. Yhtenäinen ja turvallinen koulupolku mahdollistaa perustaitojen osaamisen lisäksi kokonaisvaltaisen kasvattamisen. Opetuspalveluiden tehtävänä on myös edesauttaa kuntalaisten aktiivista toimintaa oman henkisen ja fyysisen hyvinvointinsa ylläpitämiseen elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.

Palvelumuotoja ovat perusopetus, toisen asteen yleissivistävä lukiokoulutus, vapaan sivistystyö, muu aikuiskasvatus sekä taiteen perusopetus.

Palvelualueen oleelliset toiminnalliset tapahtumat 2018:

Varhaiskasvatus:

- Varhaiskasvatuspaikat ovat olleet tehokkaassa käytössä. Joulukuussa perustettiin kevääksi 2019 päiväkoti Hulivilin satelliitti, jonne sijoitettiin 11 lasta alle 3 vuotiasta lasta.

- Maakunnallinen arviointi varhaiskasvatuspalveluita toteutettiin 21.1.-3.2. 2019, joiden tulokset kohdistuvat vuoteen 2018. Kysely oli tarkoitettu 3-5 vuotiaille lapsille, heidän vanhemmille ja henkilöstölle. Kyselyn tuloksena lapset ovat tyytyväisiä hoitoonsa, vaikka eivät saa käyttää tietokonetta, tablettia tai puhelinta riittävän paljon. Huoltajien mielestä lapset hoidetaan hyvin, vaikka lasten mielipiteitä ja kiinnostuksen kohteita ei oteta riittävästi huomioon varhaiskasvatuksen arjessa. Ryhmissä on turvallinen ja välittävä ilmapiiri, mutta vanhemmat ovat huolissaan lähiympäristön liikennejärjestelyistä. Vastausten perusteella varhaiskasvatushenkilöstö on tyytyväinen työolosuhteisiin; henkilöstöä on riittävästi, ilmapiiri on avoin ja keskusteleva sekä henkilöstön osaamisen kehittymistä tuetaan.

- Varhaiskasvatuspalvelut osallistui valtuustoaloitteen pohjalta perustetun Länsi-Asikkalan palvelukeskustyöryhmän työskentelyyn. Tavoite on rakentaa uusi yksiryhmäinen päiväkoti Länsi-Asikkalan koulun yhteyteen.

- Käynnistettiin avointa varhaiskasvatustoimintaa valtuustoaloitteen ja lapsiperheille tehtyjen kyselyiden perusteella. Lapsiparkki toiminta aloitettiin 2019 vuoden alussa.

Opetuspalvelut

- Uuden Vääksyn Yhteiskoulun suunnittelu on ollut opetuspalveluiden laajin yksittäinen kehittämiskokonaisuus vuonna 2018. Yhtenäiskoulun on päätetty toteuttaa uudisrakennuksena ja elinkaarimallilla. Uusi koulu on suunniteltu siten, että Vesikansayhteistyö jatkuu. Lukion ilmailulinjalle tavoitellaan myös tulevaisuudessa noin 20-25 ulkokuntalaista opiskelijaa. Tavoite on, että uusi koulu on valmis käyttöönotettavaksi syyslukukauden 2022 alussa.

- Länsi-Asikkalan koulua ja palvelukeskusta valmistellut työryhmä

- Opetuspalveluita kehitettiin eri hankkeilla. Yhteensä hankerahaa oli käytössä 172 200€

- Ulkokuntalaisia oppilaita on opiskellut Asikkalassa vuonna 2018 noin sata

Joukkoliikenne

- Joukkoliikennettä ja koulukuljetuksia on kehitetty kunnan omana kehityshankkeena. Kunnassa on ollu palkattuna määräaikainen kuljetussuunnittelija. Lisäksi on kokeiltu kunnan omaa leasingpikkubussia, millä on ajettu koulukuljetuksi, kunnan sisäistä palveluajoa sekä ikäihmisten palveluajoa.

Vuoden alussa oli tiedossa, että talousarvioon varatut määrärahat alittuvat. Talousarvio on mahdollistanut suunniteltujen kokeilujen toteuttamisen sekä hankkeiden omarahoitusosuudet.

Opetuspalveluiden talouden toteutuma:

	Ta2018	Toteutunut	Ta-Tot.2018
Toimintakulut	-10019839	-9667304	-352535
Henkilöstökulut	-5920781	-5813188	-107593
Palvelujen ostot	-2064638	-1744658	-319980
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-212620	-284425	+71805
Avustukset	-36000	-28000	-8000
Muut toimintakulut	-1785800	-1797032	+11232

Keskeiset alitukset talousarvion toteutumisessa: Kotikuntakorvaukset eivät toteutuneet ennakkotiedon mukaisesti / -154 000 € Koulutuspalveluihin ei saatu rekrytoitua toista koulupsykologia / -56 000 € Lukiossa, Aurinkovuoren ja Vesivehmaan kouluissa tuntikehyksen käyttö ja henkilöstökulut jäivät alle suunnitellun / -52 000 € Joukkoliikenteen hankinnassa alitettiin määräraha / -90 000 €.

Varhaiskasvatuksen talouden toteutuma:

	Ta 2018	Toteutunut	Ta-Tot.2018
Toimintakulut	-3993147	-3792800	-200347
Henkilöstökulut	-2301271	-2251519	-49752
Palkat ja palkkiot	-1814572	-1790116	-24456
Henkilösivukulut	-486699	-461403	-25296
Eläkekulut	-406868	-401571	-5297
Muut henkilösivukulut	-79831	-59832	-19999
Palvelujen ostot	-551700	-441537	-110163
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57276	-40316	-16960
Avustukset	-610000	-566796	-43204
Muut toimintakulut	-472900	-492632 1	+9732

Keskeiset alitukset talousarvion toteutumisessa: Erilliskorvaukset (ilta, yö, viikonloppu yms.) eivät ole toteutuneet täysimääräisinä, eivätkä palkkojen sivukulut. Asiakaspalveluita ei ole ostettu ta:n laajuudessa. Ruokapalveluihin ei ole mennyt suunnitellusti määrärahoja. Atk-laitteissa varauduttiin älypuhelimien ostoon mutta tämä muuttui leasinghankinnaksi ja siirtyi vuodelle 2019.

Kasvatus- ja opetuspalveluiden vuosi 2018 oli onnistunut sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT		
Tavoitteet 1. Osallisuuden lisääminen koulupäivässä vuosina 2017 ja 2018 2. Toiminnallisuuden lisääminen uuden opetussuunnitelman mukaan 3. Yrittäjäkasvatuksen tekeminen näkyväksi ja toiminnan kehittäminen 4. Varhaiskasvatuksen ja alakoulun yhteistyömuotojen kehittäminen vuosina 2018 ja 2019 5. Varhaiskasvatuksen toimintaympäristöjen ja osallisuuden kehittäminen		
Tavoite 1. Osallisuuden lisääminen koulupäivässä vuosina 2017 ja 2018		
Toimenpide Koulu valitsee edellisen lukuvuoden CAF- arviointinsa tulosten pohjalta oman yksikkönsä kannalta eniten kehittämistä kaivanneet asiat ja kehittää niitä.	**Mittari** Maakunnallisen kyselyn tulosten pohjalta tehdään koosteet ja vertailu edelliseen kyselyn (2016) osallisuutta mittaavien kysymysten osalta. Toteutuneista toimintatapojen muutoksista tai kokeiluista tehdään selvitys sivistyslautakunnalle elokuussa.	**Toteuma** Maakunnallisen kyselyn tulokset on esitelty lautakunnalle keväällä 2018. Kuntakohtaiset kehittämiskohteet on käsitelty laatupäällikön toimesta lautakunnassa ja samalla sovittu, että vastuu koulukohtaisesta kehittämisestä on rehtorilla koulukohtaisten tulosten pohjalta. Jokaisessa koulussa toimii oppilaskunta. Alakoulujen lapsiparlamentti järjestettiin 11/2017. Kouluvuoden aikana suunniteltiin osallisuuden lisäämiseen liittyviä toimenpiteitä lukuvuodelle 2018-19; esim. ruokailu, välituntitoiminta, reksin tunti (AV), oppilaskyselyt, maakunnallinen arviointi 2018. Yläkoulussa toimii tukioppilastoiminta ja oppilaskunta. Opiskeluhuollossa oppilaat ovat osallistuneet yhteisöllisen oppilashuollon toimintaan. Oppilaat ovat suunnitelleet erilaisia teemapäiviä. Yläkoulun oppilaat mukana THL-kyselyn läpikäynnissä. Opetusmenetelmiä on kehitetty uuden opetussuunnitelman tavoitteiden mukaan ja toimintaa on arvioitu.
Tavoite 2. Toiminnallisuuden lisääminen uuden opetussuunnitelman mukaan		
Toimenpide Monipuoliset opetusmenetelmät, pitkät välitunnit, Koulukohtaiset suunnitelmat liikunnallisuuden lisäämiseksi. Kaikki koulut mukaan Liikkuva koulu –ohjelmaan.	**Mittari** Alakouluille syntyy monipuolinen toimenpidepankki, jossa on erilaisia toiminnallisen koulupäivän mahdollisuuksia. Tätä seurataan. Monipuoliset opetusmenetelmät tavoitetta seurataan koulun sisäisesti.	**Toteuma** Toimintapankki on toteutunut. Teemapäivät toteutuvat eri kouluilla. Monialaiset oppimiskokonaisuudet. Toiminnassa on tavoitteena kaikilla kouluilla ja kaikissa ryhmissä, että pitkiä istumisjaksoja vältetään. Tämä tavoite toteutuu. Pitkät välkät toteutuvat kaikissa kouluissa. Välituntiliikuntaa on kehitetty kaikilla kouluilla.
Tavoite 3. Yrittäjäkasvatuksen tekeminen näkyväksi ja toiminnan kehittäminen		
Toimenpide Koulun jo käytössä olevat yrittäjyyskasvatukseen liittyvät tavoitteet ja käytännöt kirjataan ja niitä pyritään kehittämään. Yhteistyö paikallisten yrittäjien kanssa (TET-paikat, kesätyöpaikkojen aktiivisempi tarjonta koulujen kautta. Sisäisen yrittäjyyden hengen (aloitteellisuus, omatoimisuus) mukaan tuominen oppilaan formatiiviseen arviointiin	**Mittari** Koulu tekee selvityksen vuoden aikana toteutuneista yrittäjyyskasvatukseen painottuneista projekteista. Oppilaiden itsearviointi yrittäjyysnäkökulmasta toteutetaan (3-9 lk ja lukio)	**Toteuma** Koulujen selvitystä ei ole tehty. Alakoulun 6 luokkalaiset olivat mukana yrityskylässä. Kouluissa toteutetaan pari- ja ryhmätöitä. Oppilaat ovat toteuttaneet itsearviointia yrittäjyys näkökulmasta (laaja-alainen osaaminen). 8 ja 9 luokkalaiset osallistuivat TET-toimintaan. Kesätyöpaikkojen markkinointi. Lukiossa toteutettiin yrittäjyyskurssi.
Tavoite 4. Varhaiskasvatuksen ja alakoulun yhteistyömuotojen kehittäminen vuosina 2018 ja 2019		
Toimenpide Palvelukeskusmallia kehitetään kyläkouluilla Anianpellon ja Hulivilin yhteistyöstä tehdään suunnitelma. Piha-alueiden yhteiskäyttöä lisätään.	**Mittari** Raportti palveluskeskusmallin kehittämisestä kylällä	**Toteuma** Kalkkisten palvelukeskus on vuonna 2018 toiminut pääsääntöisesti aiemman mallin mukaan ja merkittävämpää kehitystyötä ei ole tehty. Vuoden 2018 loppupuolella on ollut näkyvissä, että palvelukeskus ei jatkane toimintaansa vanhan konseptin mukaan. Länsi-Asikkalan palvelukeskus on ollut kehitteillä. Työryhmän esitys oli, että Länsi-Asikkalan päiväkodin rakentaminen olisi aloitettu vuonna 2019. Valtuusto päätti, että hanke siirretään vuodelle 2020. Kalkkisten palvelukeskuksen johtaja on siirretty Länsi-Asikkalan koulun rehtoriksi. Toimintaa on kehitetty Anianpellon ja Hulivilin välillä: henkilöstön yhteiset kokoukset ja suunnittelu, tilojen käyttö, yhteiset toimintamuodot. Anianpellon ja eskarin yhteinen palkkitunti. Länsi-Asikkalan palvelukeskushanketta on valmisteltu
Tavoite 5. Varhaiskasvatuksen toimintaympäristöjen ja osallisuuden kehittäminen		
Toimenpide Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman jalkauttaminen Henkilöstön koulutukset Ilo Kasvaa liikkuen -ohjelma	**Mittari** Maakunnallinen esioppilaiden kysely, koosteet ja vertailu edelliseen (2016) kyselyyn TVT -suunnitelman luominen varhaiskasvatukseen Osallistumisen seuranta	**Toteuma** Maakunnallinen kysely on toteutettu. Osallistuminen ei ollut hyvällä tasolla. Kyselyn tulokset käsitelty lautakunnassa 19.3.2019. Varhaiskasvatuksen TVT-suunnitelma on integroitu opetuksen TVT-suunnitelmaan. Kaikkien esimiesten johtaja luotsina koulutus ja koko henkilöstön aktiivinen kouluttautuminen. Mun-päiväkoti hanke Peuhiksessa; jossa tavoitteena on kehittää innovatiivista toimintaympäristöä. TVT-tason nosto päiväkodeissa. Uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaan lasten ääntä ja mielipiteitä kuunnellaan aikaisempaa enemmän erilaisin keinoin. Ilo kasvaa liikkuen ohjelma on käynnissä ja sitä toteutetaan aktiivisesti.

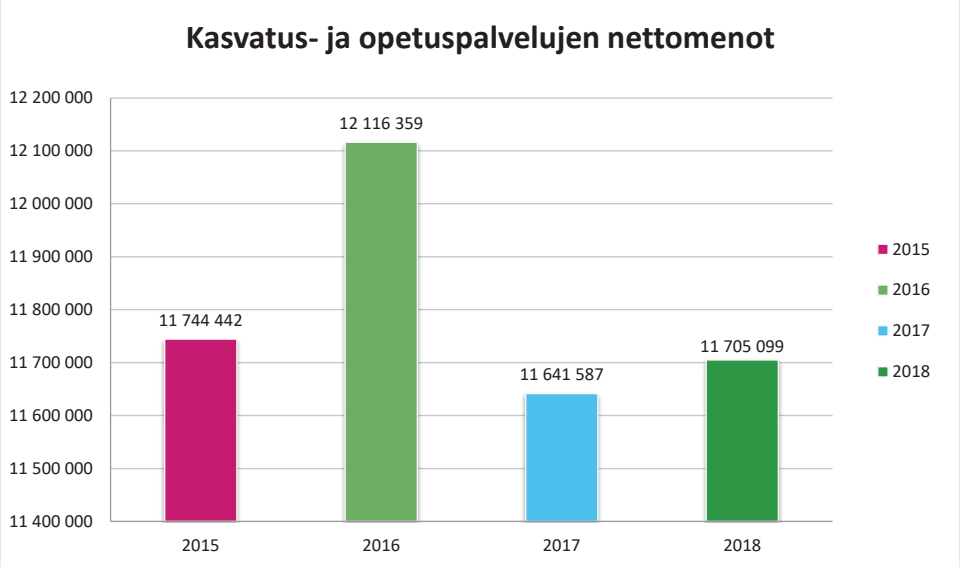

Kasvatus- ja opetuspalvelujen nettomenojen kehitys vuosina 2015-2018.

Kasvatus- ja opetuspalvelut (palvelualue yhteensä)	**TA2018**	**TA2018 muutokset**	**TA2018 muut. jälk.**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-1 529 800	0	-1 529 800	-1 755 005	114,7	225 205
Toimintamenot	13 962 376	50 610	14 012 986	13 460 103,78	96,1	552 882
Toimintakate (netto)	12 432 576	50 610	12 483 186	11 705 098,67	93,8	778 087

Koulutuspalveluiden vastuualue yhteensä	**TA2018**	**TA2018 muutokset**	**TA2018 muut. jälk.**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-1 152 500	0	-1 152 500	-1 366 081	118,5	213 581
Toimintamenot	9 980 806	39 033	10 019 839	9 667 304	96,5	352 535
Toimintakate (netto)	8 828 306	39 033	8 867 339	8 301 223	93,6	566 116

Opetuspalv. hallinto ja tukipalvelut	**TA2018**	**TA2018 muutokset**	**TA2018 muut. jälk.**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-1 060 000	0	-1 060 000	-1 098 259,19	103,6	38 259
Toimintamenot	1 052 299	39 033	1 091 332	824 566,15	75,6	266 766
Toimintakate (netto)	-7 701	39 033	31 332	-273 693,04	-873,5	305 025

Yhtenäiskoulu	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-68 600	-241 921,65	352,7	173 322
Toimintamenot	7 397 057	7 329 838,01	99,1	67 219
Toimintakate (netto)	7 328 457	7 087 916,36	96,7	240 541

Kalkkisten palvelukeskus	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-20 500	-11 313,05	55,2	-9 187
Toimintamenot	538 147	525 409,34	97,6	12 738
Toimintakate (netto)	517 647	514 096,29	99,3	3 551

Länsi-Asikkalan koulu	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-1 400	-7 615,58	544,0	6 216
Toimintamenot	399 925	392 821,18	98,2	7 104
Toimintakate (netto)	398 525	385 205,60	96,7	13 319

Vesivehmaan koulu	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-2 000	-6 971,50	348,6	4 972
Toimintamenot	593 378	594 669,16	100,2	-1 291
Toimintakate (netto)	591 378	587 697,66	99,4	3 680

Varhaiskasvatuspalveluiden vastuualue yhteensä	TA2018	TA2018 muutokset	TA2018 muut. jälk.	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-377 300	0	-377 300	-388 924	103,1	11 624
Toimintamenot	3 981 570	11 577	3 993 147	3 792 800	95,0	200 347
Toimintakate (netto)	3 604 270	11 577	3 615 847	3 403 876	94,1	211 971

Varhaiskasvatuksen hallinto ja tukipalvelut	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintamenot	146 502	108 552,70	74,1	37 949
Toimintakate (netto)	146 502	108 552,70	74,1	37 949

Iltapäivätoiminta	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-25 000	-75 784,51	303,1	50 785
Toimintamenot	175 793	157 999,09	89,9	17 794
Toimintakate (netto)	150 793	82 214,58	54,5	68 578

Päiväkodit	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-324 750	-284 367,58	87,6	-40 382
Toimintamenot	2 726 497	2 702 445,23	99,1	24 052
Toimintakate (netto)	2 401 747	2 418 077,65	100,7	-16 331

Perhepäivähoito	TA2018	TA2018 muutokset	TA2018 muut. jälk.	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-27 550	0	-27 550	-28 772,05	104,4	1 222
Toimintamenot	268 778	11 577	280 355	233 825,94	83,4	46 529
Toimintakate (netto)	241 228	11 577	252 805	205 053,89	81,1	47 751

Kotihoidontuki, yksit. hoidontuki	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintamenot	664 000	589 976,98	88,9	74 023
Toimintakate (netto)	664 000	589 976,98	88,9	74 023

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointijohtaja Matti Kettunen:

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja siihen sisältyvä eriarvoisuuden vähentäminen, osallisuuden vahvistaminen ja terveyserojen kaventaminen. Lisäksi hyvinvointipalveluiden tehtävänä on tukea nuorten edellytyksiä elämäntilanteensa hallintaan parantamalla nuorten elinoloja ja luomalla edellytyksiä kansalaistoiminnalle. Hyvinvointipalvelut toimii linkkinä hyvinvointikuntayhtymän ja kunnan välissä.

Kuntalain-, sosiaalihuoltolain- ja terveydenhuoltolain mukaan hyvinvoinnin- ja terveydenedistämisen tehtävä kuuluu kunnassa kaikille hallinnonaloille, osana kunkin hallinnonalan omia perustehtäviä. Hyvinvointipalveluiden tulosyksikkö sisältää seuraavat toiminnot: Kirjasto- ja kulttuuripalvelut, liikunta- ja terveydenedistämisen palvelut, nuorisopalvelut sekä hyvinvointi- ja ikääntyneiden palvelut.

Vuosi 2018

Vuosi 2018 oli ensimmäinen kokonainen toimintavuosi uudella organisaatiorakenteella. Huhtikuun alussa aloitti työt Asikkalan ensimmäinen hyvinvointikoordinaattori.

Asikkalan kunta osallistui vuoden aikana valtakunnalliseen LAPE-kärkihankkeeseen kuuluvaan perhekeskuspilotointiin. Pilotoinnissa Asikkalassa lasten ja perheiden kanssa toimivat tahot (kunta, seurakunta, järjestöt, Phhyky jne.) verkostoituivat ja kehittivät uusia yhdessä toteutettavia toimintamalleja. Tavoitteena on tarjota perheille tukea mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Loppuvuoden aikana hyvinvointityön painopistettä lähdettiin suuntaamaan hyvinvointikertomuksen tekoon sekä ikäihmisten kanssa tehtävään työhön.

Tammikuussa Hartwall areenalla järjestetyssä urheilugaalassa Asikkala valittiin Suomen ensimmäiseksi Liikkuvaksi kunnaksi! Valinta otettiin kiitollisuudella vastaan ja vuoden aikana hypetystä pyrittiin hyödyntämään niin kuntamarkkinoinnissa kuin kunnan strategiatyössäkin. Uuden strategian kärjeksi tulikin Suomen liikkuvin kunta. Valinta toi tullessaan myös paljon lisätöitä valtakunnallisissa ja alueellisissa tilaisuuksissa esitelmöinnin johdosta. Valinnan myötä myös odotukset laadukkaaseen ja jatkuvasti kehittyvään terveyden- ja hyvinvoinnin edistämistyöhön kasvoivat.

Asikkalan kirjastossa vuosi 2018 oli muutosten vuosi. Kirjastojärjestelmän päivitys sekä verkkokirjaston uusiminen rajoittivat palvelua hetkellisesti, mikä vaikutti lainaus- ja kävijämääriin. Käyttöönoton jälkeen sekä uusi järjestelmä että verkkokirjasto ovat toimineet hyvin, ja uusiin palveluihin on oltu tyytyväisiä. Tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten osallistujamäärät kasvoivat. Erityisen paljon kiitosta tuli ensimmäisestä Asikkalan ja Padasjoen kirjastojen yhdessä järjestämästä kirjamessuretkestä, joten sille luvattiin jatkoa.

Nuorisopalveluiden vuosi 2018 pyöri normaalin malliin. Nuorisotalotoiminnassa mukana on ollut noin 250 nuorta. Tämän lisäksi vuoden aikana on toteutettu erilaisia leirejä ja retkiä sekä tapahtumia. Erityis- ja etsivässä nuorisotyössä painopisteenä 2018 oli katupartiointiin panostaminen. Tätä lisättiin, ja toiminnasta on saatu luotua toimiva malli. Nuorten työpajatoiminta on vahvistanut paikkaansa ja osoittanut tarpeellisuuteensa. Nuorisotyöttömyys on vähentynyt merkittävästi. Lisäksi nuorisopalvelut saivat leijonien lahjoituksen avulla hankittua nuokkupakun, jonka toimintamallin kehittämistä on tarkoitus jatkaa vuonna 2019.

Hyvinvointipalveluiden hanketoiminta oli vuoden aikana aktiivista. Positiiviset avustuspäätökset saatiin liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittämisavustus (30 000 €), lasten ja nuorten harrastustoiminta- (5 000 €), etsivä nuorisotyö- (28 000 €), nuorten työpaja- (30 000 €), kunnan valokuva-arkiston digitoiminen- (6 000 €) hankkeisiin. Kirjastossa hankkeistettiin ikäihmisten tietoteknistä neuvontaa E-pisteeltä e-maailmaan (1900 €).

Hanketoiminta eteni suunnitelmien mukaisesti ja ulkopuolista rahoitusta tullaan hakemaan myös vuodelle 2019. Hanketoiminnan kautta saadaan ulkopuolista lisärahoitusta kunnan talousarvion päälle. Hankkeiden läpivieminen tavoitteellisesti ja laadukkaasti kuormittaa kuitenkin organisaatiota. Tasapainoilu oman perustoiminnan ja hankkeiden välillä vaatii myös työntekijöiltä venymistä ja mukautumiskykyä.

Kulttuuripalvelut jakoi tapahtumarahaa 11 tapahtumalle yhteensä 15 000 €. Lasten ja nuorten kulttuuritarjontaa järjestettiin Efekti-hankkeen kautta. Asikkalassa järjestettiin kymmenkunta lapsille ja nuorille suunnattua kulttuuritoimintoa. Kunnan valokuva-arkiston seulonta, luettelointi ja digitointi hankkeen toinen toimintakausi eteni suunnitelmien mukaisesti. Vuoden loppuun mennessä valmiiksi digitaaliseen muotoon saatiin työstettyä n. 10 000 valokuvaa. Valittuja kuvia löytyy myös valtakunnallisesta Finna järjestelmästä. Vuoden 2019 aikana digitointi projekti työstetään suunnitelmien mukaisesti valmiiksi.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

HYVINVOINTIPALVELUT

Tavoitteet

1. Kunnan ja hyvinvointikuntayhtymän rajapintojen selvittäminen ja haltuunotto sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannustimet ohjaavat kunnan toimintaa
2. Nuorisotyöttömyyden (alle 25-vuotiaat) alentaminen
3. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden lukumäärän laskeminen
4. Asikkala on ennaltaehkäisyn ja terveysliikunnan edelläkävijä
5. Kirjaston uuden seudullisen käyttöjärjestelmän ja verkkokirjaston käyttöönotto sekä omatoimikirjaston käytön lisääminen
6. Valokuvien digitointiprojektin jatkaminen (6000 valokuvaa digitoidaan 2018)

Tavoite 1. Kunnan ja hyvinvointikuntayhtymän rajapintojen selvittäminen ja haltuunotto sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannustimet ohjaavat kunnan toimintaa

Toimenpide	Mittari	Toteuma
• Asikkalan hyvinvointijohtaminen perustuu hyte-indikaattoreista johdettuihin kokonaisuuksiin • Tiivis yhteistyö hyvinvointikuntayhtymän kanssa • Lapsi ja perhepalveluiden (LAPE-työ), veteraaniasiat ja ehkäisevä päihdetyön kehittäminen	• Hyte-indikaattorit • Prosessi-indikaattorit (nykytilan mittaaminen) • Tulos-indikaattorit (muutoksen mittaaminen)	• Hyte –indikaattoreita on hyödynnetty hyvinvointijohtamisessa muun hyvinvointitiedon ohella. Asikkalan osalta valtionavustuksen lisäosa, joka perustuu hyte-kertoimeen oli 2018 11 € / asukas, valtakunnallinen keskiarvo oli n. 9 € / asukas. (tämä ei siis vielä käytössä) • Hyvinvointikuntayhtymän ja kunnan välisiä yhdyspintoja ja yhdyshenkilöitä on kontaktoitu ja sovittu yhteistyöstä. Perhekeskuskehittämisessä on luotu myös uusia toimintatapoja, joita toteutetaan monialaisessa yhteistyössä eri tahojen kesken. • Veteraaniasioista vastaa Hyvinvointikuntayhtymä. Lisäksi kunnan tarjoamana uinti kuljetuksineen Padasjoella, vuosittain järjestetään itsenäisyyspäivän juhla sekä teemakokoontumisia. • Ehkäisevän päihdetyön toimielimeksi on nimetty Hyvinvointilautakunta ja toimeenpanevaksi ryhmäksi on perustettu PETE Asikkala.

Tavoite 2. Nuorisotyöttömyyden (alle 25-vuotiaat) alentaminen

Toimenpide	Mittari	Toteuma
• Nuorten työpajatoiminta • Starttipajatoiminta • Etsivän- ja erityisnuorisotyön keinot	• Asikkalan nuorisotyöttömyysaste (%)	• 2016 alle 25 vuotiaita työnhakijoita työvoimasta ka.**18,2 %.** Vaihteluväli (13,5-24,2 %) • 2017 alle 25 vuotiaita työnhakijoita työvoimasta ka.**14,7 %.** Vaihteluväli (10,2-19,8 %) • 2018 alle 25 vuotiaita työnhakijoita työvoimasta **10,1** %. Vaihteluväli (7,2-12,6 %).

Tavoite 3. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden lukumäärän laskeminen

Toimenpide	Mittari	Toteuma
• Etsivän ja erityisnuorisotyön keinot	• Prosenttiosuus vastaavanikäisestä väestöstä	• Nuorisotilastot vuodelta 2018 ei vielä saatavilla

Tavoite 4. Asikkala on ennaltaehkäisyn ja terveysliikunnan edelläkävijä

Toimenpide	Mittari	Toteuma
• Liikkuva Asikkala kokonaisuuden eteenpäin vieminen • Liikuntapaikkaverkoston laadukas kunnossapito • Liikuntapaikkarakentaminen palvelee kattavasti kuntalaisia • Kansalaistoiminnan tukeminen	• Kuntalainen löytää tarvitsemansa liikuntapalvelut omasta kunnasta • Osaava ja motivoitunut henkilökunta • Yhteistyö kattaa kaikki merkittävät tahot • Yhdistysten toiminnan arviointi • Liikuntapaikkojen käyttöaste	• Liikkuva ja aktiivinen Asikkala –esite jaettiin jokaiseen kotiin. AVI:lta saatiin 30 000€ liikunnallisen elämäntavan paikallisen edistämisen määrärahaa. • Yhteistyötä laajennettiin erityisesti maakunnan tasolle (mm. liikuntaneuvonnan sähköisen ajanvarauksen kehittäminen, Liikettä arkeen –ryhmä) • Vuoden aikana osallistuttiin useisiin tapahtumiin, jossa vietiin Liikkuva Asikkala -kokonaisuutta eteenpäin alueellisesti ja valtakunnallisesti (mm. Liikuntatoimen neuvottelupäivät, Tule-seminaari, PHLU aluetapaaminen, Kuntaliiton USO, Valtakunnallinen maaseutumatkailuseminaari, Etelä-Savon ja PHLUn seminaari, useampia kuntakohtaisia esityksiä). • Rakennettiin Pernasaareen kotalaavu sekä Kalkkisiin ulkokuntoilualue. Uusittiin Aurinko-Ilves vaellusreitin opasteet ja raivattiin reittiä. Rakennettiin Anianpellon koulun lähiliikuntapaikalle tekonurmi ja sählykaukalo. • Järjestettiin kaksi liikuntaseuroille kohdennettua seuratapaamista sekä kaikille asikkalalaisille yhdistyksille tarkoitettua yhdistysiltaa. • Liikuntahallin käyttöasteeksi arvioitiin 110 000 kävijää. Tulevaisuudessa tarkemman tiedon saamiseksi liikuntahallille asennettiin joulukuussa 2018 kävijälaskuri. • Hyvinvointipalveluiden henkilöstö suorittaa tuotekehitystyön erikoisammattitutkintoa

Tavoite 5. Kirjaston uuden seudullisen käyttöjärjestelmän ja verkkokirjaston käyttöönotto sekä omatoimikirjaston käytön lisääminen

Toimenpide	Mittari	Toteuma
• Uuteen käyttöjärjestelmään varautuminen taloudellisesti sekä tarvittavin resurssein • Asiakkaiden opastus Finna-verkkokirjaston käyttäjiksi • Tiedotus omatoimikirjaston nykyisistä ja uusista palveluista	• Uusi kirjastojärjestelmä ja verkkokirjasto toiminnassa kevään 2018 aikana • Omatoimikirjaston kävijämäärä	• Kirjastojärjestelmä Axiell Aurora ja verkkokirjasto Lastu-Finna ovat käytössä ja toimivat hyvin. • Omatoimikirjasto kärsi kesä-lokakuussa lainausautomaatin yhteysongelmista, mutta loppuvuodesta 2018 omatoimikäyttäjiä oli taas edellisvuotta enemmän (kuukaudessa yli 100 sisäänkirjautumista).

Tavoite 6. Valokuvien digitointiprojektin jatkaminen (6000 valokuvaa digitoidaan 2018)

Toimenpide	Mittari	Toteuma
• Ammattitaitoisen henkilön määräaikainen rekrytointi	• Digitoitujen valokuvien määrä	• Projektin toisena toteutuskautena touko-joulukuu digitoitiin ja luetteloitiin Musketti-tietokantaan ja sieltä valikoiden Finnaan 1221 kuvaa. • Lisäksi digitoitiin ja käsiteltiin julkaisukelpoiseen muotoon 5483 kuvaa. • Tällä hetkellä digitoitu yhteensä 6704 kuvaa, näistä Musketti-tietokannassa luotteloituna 1758 kuvaa. Lisäksi erikseen digitoituja albumisivuja, nämä mukaan laskettuna digitoituja kuvia n. 10 000.

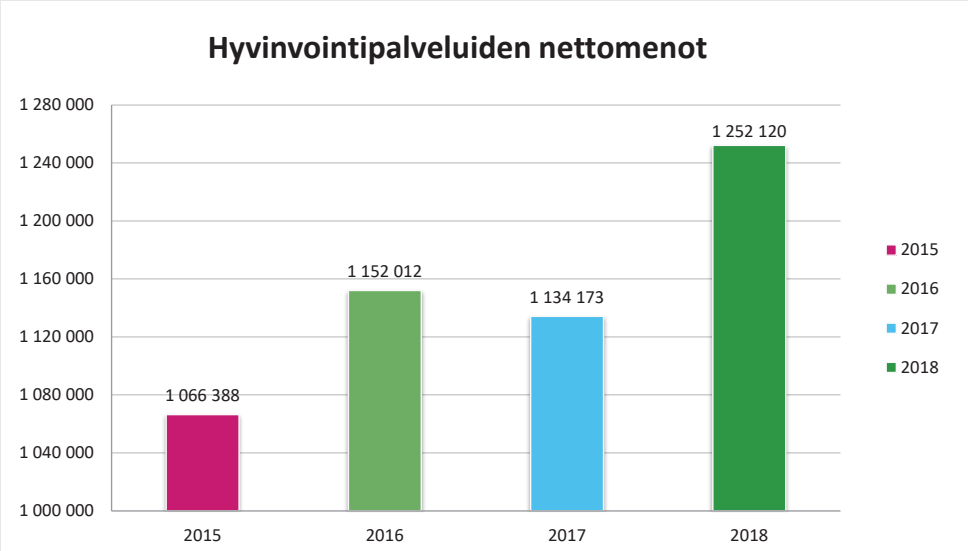

Hyvinvointipalvelujen nettomenojen kehitys vuosina 2015-2018

Hyvinvointipalvelut (palvelualue yhteensä)	**TA2018**	**TA2018** muutokset	**TA2018** muut. jälk.	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-138 000	0	-138 000	-217 475,92	157,6	79 476
Toimintamenot	1 445 215	3 740	1 448 955	1 469 596,40	101,4	-20 641
Toimintakate (netto)	1 307 215	3 740	1 310 955	1 252 120,48	95,5	58 835

Hyvinvointipalveluiden hallinto ja tukipalvelut	**TA2018**	**TA2018** muutokset	**TA2018** muut. jälk.	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintamenot	71 343	3 740	75 083	32 838,65	43,7	42 244
Toimintakate (netto)	71 343	3 740	75 083	32 838,65	43,7	42 244

Nuorisopalvelut	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-67 500	-74 580,67	110,5	7 081
Toimintamenot	311 235	319 318,27	102,6	-8 083
Toimintakate (netto)	243 735	244 737,60	100,4	-1 003

Liikunta- ja terveydenesistämispalvelut	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-43 400	-119 136,79	274,5	75 737
Toimintamenot	512 530	562 093,46	109,7	-49 563
Toimintakate (netto)	469 130	442 956,67	94,4	26 173

Hyvinvointi ja ikääntyneiden palvelut	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintamenot	67 668	65 090,70	96,2	2 577
Toimintakate (netto)	67 668	65 090,70	96,2	2 577

Kirjasto ja kulttuuripalvelut	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-27 100	-23 758,46	87,7	-3 342
Toimintamenot	482 439	490 255,32	101,6	-7 816
Toimintakate (netto)	455 339	466 496,86	102,5	-11 158

Tekniset palvelut

Tekninen johtaja Harri Hirvonen:

Tekniset palvelut tukevat kunnan muita yksiköitä saavuttamaan tuloksia tarjoamalla hyvät toimitilat sekä miellyttävän ympäristön. Tekniset palvelut toteuttavat peruspalveluja tarjoamalla mahdollisuudet liikkumiseen niin autolla kuin jalkaisin. Teknisten palvelujen hallinnossa toteutetaan kunnan investoinnit sekä niiden suunnitteluttaminen ja valvonta sekä koko palvelualueen ja Asikkalan vesi ja satama Oy:n rahaliikenne ja palvelut. Vuoden 2018 aikana saavutettiin niin taloudelliset kuin laadulliset tavoitteet pääosin. Kiinteistötoimen alueella saatiin kiinteistöjen korjausvelka lasketuksi, se oli oletetusti kohtalainen.

Kiinteistöjen hoidon tarkoituksena on pitää työympäristö käyttäjilleen tarkoituksenmukaisessa kunnossa; hoidettuna, turvallisena ja viihtyisänä. Tehokkaan kiinteistöhoidon ja kunnossapidon avulla säilytetään kiinteistöjen käyttöarvo. Metsiä hoidetaan uusitun metsäsuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2018 myytiin metsää vähemmän kuin aikaisemmin koska uuden metsäsuunnitelma käynnistäminen tapahtui vasta 2018.

Liikenneväylillä ja yleisillä alueilla keskeisenä tavoitteena on toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden säilyttäminen. Talvikunnossapidossa kiinnitetään erityistä huomiota liukkauden torjuntaan. Viherpalvelut Hyvösen alueiden hoitotyöt ovat onnistuneet suunnitellusti toimintavuonna 2018. Yhteistyön ja valvonnan kautta on löydetty laadullisesti hyvä toteutustapa.

Tukipalvelut tuottaa Asikkalan kunnalle asiakaslähtöisiä, monipuolisia ja kustannustehokkaita ruoka-, siivous- ja kiinteistönhoitopalveluita sekä toiminnalla varmistaa kunnan kiinteistöjen arvon säilyminen. Tukipalveluorganisaation kehittämisessä ja toiminnassa on painotettu uusien tuottavampien toimintamallien käyttöönottoa, hyvää yhteistyötä niin organisaation sisällä kuin kunnan muiden yksiköiden välillä sekä henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittämistä.

Tukipalveluiden tavoitteena on ollut toimintansa aikana osallistua myös niin nuorisotyöttömyyden, pitkäaikaistyöttömyyden kuin syrjäytymisen vähentämiseen tarjoamalla useita työkokeilu-, työharjoittelu- ja avotyöpaikkoja niitä tarvitseville. Tukipalvelut ovat työllistäneet monia kunnan velvoitetyöllistettäviä omassa organisaatiossaan. Tukipalvelut ovat toimineet kuitenkin tuloksellisesti vuonna 2018 ja ovat samalla varautuneet edelleen kiinteistöissä tapahtuviin sote- ja maakuntamuutoksiin.

Ympäristönsuojelu pyrkii lupa-, valvonta- ja neuvontamenettelyin vaikuttamaan siihen, että kuntalaisten ja yritysten toiminta aiheuttaisi rajoitetusti ympäristöhaittoja ja että mahdolliset haitat olisivat kohtuullisin keinoin ja kustannuksin torjuttavissa. Näin taataan kuntalaisille terveellinen ja virikkeitä antava asuinympäristö. Ympäristöpalveluissa on panostettu asiakastyytyväisyyteen.

Rakennusvalvonnalla huolehditaan, että rakentaminen täyttää yleisesti hyväksyttävät normit terveellisyyden, turvallisuuden ja teknisen laadun suhteen ja, että rakennettu ympäristö muodostuu turvalliseksi, toimivaksi, virikkeelliseksi ja esteettisesti tyydyttäväksi.

Yksityistietoimi siirtyi teknisiin palveluihin konsernipalveluista organisaatiouudistuksessa 1.6.2017. Tietoimen toteutuneet menot olivat kuluneena vuonna edellisvuosien tasoa. Avustukset pysyivät entisellä tasolla.

TEKNINEN LAUTAKUNTA JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TEKNINEN LAUTAKUNTA JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

TEKNISET PALVELUT		
Tavoitteet: 1. Kiinteistöjen kunnossapidon kokonaissuunnitelman laatiminen 2. Teiden ja yleisten alueiden vastuujaon selkeyttäminen kiinteistöjen ja kunnan välillä 3. Tukipalvelujen toiminnan sopeuttaminen sosiaali- ja terveyspalvelujen muutoksee 4. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen kunnassa (ympäristöpalvelut) 5. Rakennusvalvonta tekee päätöksen tai lausunnon lupa ja ilmoitusasioissa kuukauden kuluessa hyväksyttävän hakemuksen jättämisestä (ympäristöpalvelut)		
Tavoite 1. Kiinteistöjen kunnossapidon kokonaissuunnitelman laatiminen		
Toimenpide • Suunnitelman laatiminen	**Mittari** • Suunnitelma hyväksytty teknisessä lautakunnassa kesäkuun 2018 loppuun mennessä	**Toteuma** Kiinteistöjen korjausvelkalaskelma saatiin ja sen yhteydessä on myös eri kohteiden kustannusarviot. Tavoite toteutui vaikka perinteistä suunnitelmaa ei hyväksytty lautakunnassa
Tavoite 2. Teiden ja yleisten alueiden vastuujaon selkeyttäminen kiinteistöjen ja kunnan välillä		
Toimenpide • Vastuujakotaulukon tekeminen • Vastuujaosta tiedottaminen	**Mittari** • Tiedote kiinteistöjen omistajille • Yleisötilaisuus syksyllä 2018	**Toteuma** Tavoite toteutui osin. Vastuujakotaulukko on kunnan nettisivuilla mutta yleisötilaisuuta ei pidetty.
Tavoite 3. Tukipalvelujen toiminnan sopeuttaminen sosiaali- ja terveyspalvelujen muutokseen		
Toimenpide • Toimintojen sopeuttaminen	**Mittari** • Euromääräisen palveluhinnan optimointi	**Toteuma** Tavoite toteutui tukipalvelujen tekemällä palveluhinnan optimoinnilla.
Tavoite 4. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen kunnassa (ympäristöpalvelut)		
Toimenpide • Hinku-hankkeen tavoitteesta tiedottaminen	**Mittari** • Lehtikirjoitukset min 4 /vuosi	**Toteuma** Tavoite jäi toteutumatta. Ympäristöviranomaisen vaihtuessa ei tapahtunut uuden viranhaltijan opastamista vuoden 2018 tavoitteista.
Tavoite 5. Rakennusvalvonta tekee päätöksen tai lausunnon lupa ja ilmoitusasioissa kuukauden kuluessa hyväksyttävän hakemuksen jättämisestä (ympäristöpalvelut)		
Toimenpide • Rakennusvalvonta tekee päätöksen tai lausunnon lupa- ja ilmoitusasioissa kuukauden kuluessa hyväksyttävän hakemuksen jättämisestä	**Mittari** • Lupapäätöksen hyväksyminen tavoiteajassa	**Toteuma** Tavoite toteutui ja päätökset saatiin määräajassa.

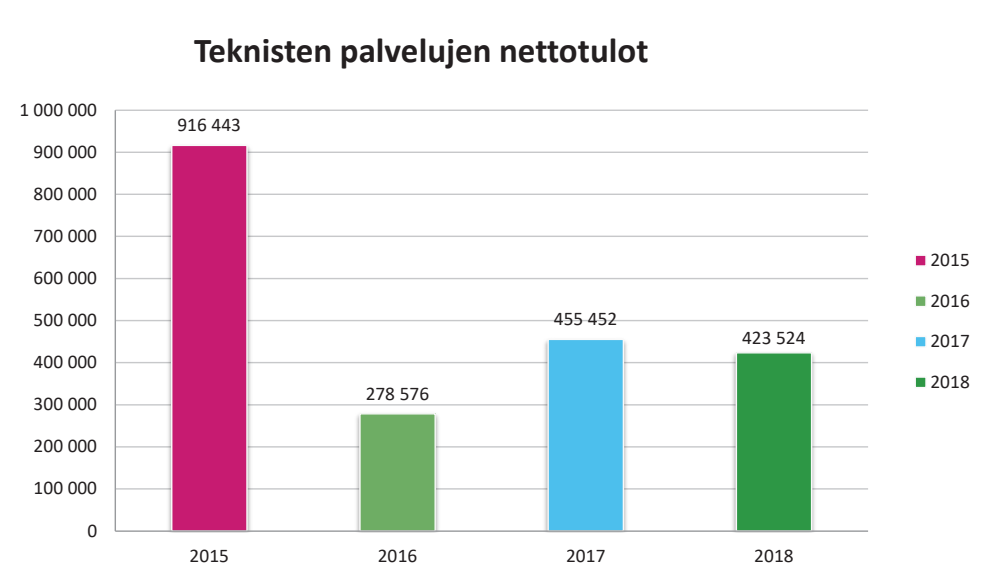

Teknisten palvelujen nettotulojen kehitys vuosina 2015-2018

Tekniset palvelut (palvelualue yhteensä)	**TA2018**	**TA2018 muutokset**	**TA2018 muut. jälk.**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-8 341 080	0	-8 341 080	-8 801 011,94	105,5	459 931,94
Valmistus omaan käyttöön				-133,56		133,56
Toimintamenot	8 261 368	32 825	8 294 193	8 377 621,76	101,0	-83 428,76
Toimintakate (netto)	-79 712	32 825	-46 887	-423 523,74	903,3	376 636,74

Tekninen hallinto	**TA2018**	**TA2018 muutokset**	**TA2018 muut. jälk.**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-327 000		-327 000	-319 343,02	97,7	-7 657
Valmistus omaan käyttöön				-133,56		134
Toimintamenot	638 799	32 825	671 624	592 811,59	88,3	78 812
Toimintakate (netto)	311 799	32 825	344 624	273 335,01	79,3	71 289

Palvelutuotanto kiinteistöt	**TA2018**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-4 924 600	-5 262 797,26	106,9	338 197
Toimintamenot	2 869 966	2 972 203,38	103,6	-102 237
Toimintakate (netto)	-2 054 634	-2 290 593,88	111,5	235 960

Muut kiinteistöt	**TA2018**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-156 600	-182 300,17	116,4	25 700
Toimintamenot	163 400	202 123,77	123,7	-38 724
Toimintakate (netto)	6 800	19 823,60	291,5	-13 024

Liikenneväylät ja yleiset alueet	**TA2018**	**Tot.**	**Käyttö%**	**Yli/Alle**
Toimintatulot	-73 900	-71 365,84	96,6	-2 534
Toimintamenot	715 669	800 993,84	111,9	-85 325
Toimintakate (netto)	641 769	729 628,00	113,7	-87 859

Palo-, pelastus- ja suojelutyö	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintamenot	785 600	785 746,98	100,0	-147
Toimintakate (netto)	785 600	785 746,98	100,0	-147

Tukipalvelut	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-2 701 980	-2 784 735,15	103,1	82 755
Toimintamenot	2 701 061	2 670 202,75	98,9	30 858
Toimintakate (netto)	-919	-114 532,40	12 462,7	113 613

Ympäristönsuojelu	TA2018	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-19 000	-14 910,30	78,5	-4 090
Toimintamenot	114 000	95 164,96	83,5	18 835
Toimintakate (netto)	95 000	80 254,66	84,5	14 745

Rakennusvalvonta	TA2017	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	-138 000	-165 560,20	120,0	27 560
Toimintamenot	173 873	160 432,63	92,3	13 440
Toimintakate (netto)	35 873	-5 127,57	-14,3	41 001

Yksityistietoimi	TA2017	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	0	0,00		0
Toimintamenot	99 000	97 941,86	98,9	1 058
Toimintakate (netto)	99 000	97 941,86	98,9	1 058

KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuminen	Käyttö%	Yli/Alle
KONSERNIPALVELUT						
Toimintatuotot	-553 950	0	-553 950	-596 150,63	107,6	42 201
Toimintamenot	3 029 278	52 745	3 082 023	3 024 884,83	98,1	57 138
Toimintakate (netto)	2 475 328	52 745	2 528 073	2 428 734,20	96,1	99 339
Suunnitelmapoistot	14 330	0	14 330	18 342,35	128,0	-4 012
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT						
Toimintatuotot	0	0	0	-17 373,12		17 373
Toimintamenot	27 934 860	0	27 934 860	28 309 314,72	101,3	-374 455
Toimintakate (netto)	27 934 860	0	27 934 860	28 291 941,60	101,3	-357 082
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT						
Toimintatulot	-1 529 800	0	-1 529 800	-1 755 005,11	114,7	225 205
Toimintamenot	13 962 376	50 610	14 012 986	13 460 103,78	96,1	552 882
Toimintakate (netto)	12 432 576	50 610	12 483 186	11 705 098,67	93,8	778 087
Suunnitelmapoistot	59 510	0	59 510	81 773,22	137,4	-22 263
HYVINVOINTIPALVELUT						
Toimintatulot	-138 000	0	-138 000	-217 475,92	157,6	79 476
Toimintamenot	1 445 215	3 740	1 448 955	1 469 596,40	101,4	-20 641
Toimintakate (netto)	1 307 215	3 740	1 310 955	1 252 120,48	95,5	58 835
Suunnitelmapoistot	25 610	0	25 610	36 304,50	141,8	-10 695
TEKNISET PALVELUT						
Toimintatulot	-8 341 080	0	-8 341 080	-8 801 011,94	105,5	459 932
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-133,56		134
Toimintamenot	8 261 368	32 825	8 294 193	8 377 621,76	101,0	-83 429
Toimintakate (netto)	-79 712	32 825	-46 887	-423 523,74	903,3	376 637
Suunnitelmapoistot	2 079 243	0	2 079 243	2 118 705,05	101,9	-39 462
YHTEENSÄ						
Käyttötaloustulot	**-10 562 830**	**0**	**-10 562 830**	**-11 387 016,72**	**102,4**	**824 187**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**-133,56**		**134**
Käyttötalousmenot	**54 633 097**	**139 920**	**54 773 017**	**54 641 521,49**	**97,1**	**131 496**
Käyttötalous netto	**44 070 267**	**139 920**	**44 210 187**	**43 254 371,21**	**95,7**	**955 816**
Suunnitelmapoistot	**2 178 693**	**0**	**2 178 693**	**2 255 125,12**	**103,5**	**-76 432**

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMAOSA kaikki menot ja tulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 565 030	0	4 565 030	4 703 655,21	-138 625,21
Maksutuotot	617 700	0	617 700	686 447,79	-68 747,79
Tuet ja avustukset	261 100	0	261 100	550 875,60	-289 775,60
Muut toimintatuotot	5 119 000	0	5 119 000	5 446 038,12	-327 038,12
Toimintatuotot yhteensä	**10 562 830**	**0**	**10 562 830**	**11 387 016,72**	**-824 186,72**
Valmistus omaan käyttöön	**0**	**0**	**0**	**133,56**	**-133,56**
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-13 323 042	-104 920	-13 427 962	-13 175 787,97	-252 174,03
Palkat ja palkkiot	-10 287 579	-84 780	-10 372 359	-10 293 801,81	-78 557,19
Henkilösivukulut	-3 035 463	-20 140	-3 055 603	-2 881 986,16	-173 616,84
Eläkekulut	-2 585 270	-16 732	-2 602 002	-2 544 615,41	-57 386,59
Muut henkilösivukulut	-450 193	-3 408	-453 601	-337 370,75	-116 230,25
Palvelujen ostot	-34 567 642	-35 000	-34 602 642	-34 573 186,13	-29 455,87
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-2 187 145	0	-2 187 145	-2 216 183,40	29 038,40
Avustukset	-1 221 650	0	-1 221 650	-1 154 683,38	-66 966,62
Muut toimintakulut	-3 333 618	0	-3 333 618	-3 521 680,61	188 062,81
Toimintakulut yhteensä	**-54 633 097**	**-139 920**	**-54 773 017**	**-54 641 521,49**	**-131 495,31**
TOIMINTAKATE	**-44 070 267**	**-139 920**	**-44 210 187**	**-43 254 371,21**	**-955 815,59**
Verotulot	29 510 000	0	29 510 000	28 838 083,18	671 916,82
Valtionosuudet	17 100 000	427 000	17 527 000	17 538 182,34	-11 182,34
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	0	0	0	1 242,09	-1 242,09
Muut rahoitustuotot	20 000	0	20 000	97 187,41	-77 187,41
Korkokulut	-45 000	0	-45 000	-41 894,51	-3 105,49
Muut rahoituskulut	-170 000	0	-170 000	-223 333,00	53 333,00
Rahoitustuotot ja -menot yht.	**-195 000**	**0**	**-195 000**	**-166 798,01**	**-28 201,99**
VUOSIKATE	**2 344 733**	**287 080**	**2 631 813**	**2 955 096,30**	**-323 283,10**
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 178 693	0	-2 178 693	-2 255 125,12	76 432,12
TILIKAUDEN TULOS	**166 040**	**287 080**	**453 120**	**699 971,18**	**-246 850,98**
Poistoeron muutos	94 281	0	94 281	94 281,68	-0,68
Varausten muutos				0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**260 321**	**287 080**	**547 401**	**794 252,86**	**-246 851,66**

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutoksen	Toteutuma	Poikkeama
VEROTULOT					
Kunnan tulovero	25 300 000	0	25 300 000	24 508 481,75	791 518,25
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 470 000	0	1 470 000	1 436 284,24	33 715,76
Kiinteistövero	2 740 000	0	2 740 000	2 893 317,19	-153 317,19
VALTIONOSUUDET					
Peruspalvelujen valtionosuus	17 100 000	427 000	17 527 000	13 972 735,69	3 554 264,31
Verotulojen valtionosuuden tasaus	0	0	0	4 102 731,65	-4 102 731,65
Opetus- ja kulttuuritoimi	0	0	0	-537 285,00	537 285,00
				17 538 182,34	-11 182,34

Veroprosentit vuosina 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Tulovero	20,75	20,75	20,75	20,75	20,75
Kiinteistöverot yleinen	0,83	0,83	0,83	0,93	0,93
Vakituinen asuinrakennus	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Muu asuinrakennus	1,05	1,05	1,25	1,25	1,25
Rakentamaton tontti	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Toiminta-kertomus

Toteutumis-vertailu

Tilinpäätös-laskelmat

Liitetiedot, luettelot ja selvitykset

Allekirjoitukset ja merkinnät

Investointiosan toteutuminen

kp	projekti	INVESTOINTIOSA	Talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-%	Hankkeen toteutumis-aste-%
		Konsernipalvelut							
9032		**Kiinteä omaisuus**							
	990	Maanhankinta	100 000		100 000	3 620,00	96 380	3,6	
	990	Maanmyynti			0	-8 764,09	8 764		
	991	Rakennusten myynti (lentokonehallit)				-17 236,61	17 237		
9039		**Aineeton käyttöomaisuus**							
	883	Muut osakkeet ja osuudet myynti				-1 900,52	1 901		
	9416	Sähköinen kokousjärj+ltm pääte	22 000		22 000	0,00	22 000	0,0	
		Kasvatus- ja opetuspalveluiden investoinnit							
9257		**Koulutuspalveluiden irtain omaisuus**							
	9404	Yhteiskoulun luokkien kalusteet				18 060,00	-18 060		100
	9407	Koulujen puhelimien vaihto	20 000		20 000	0,00	20 000	0,0	0
	9408	Uuden opsin kirjat	80 000		80 000	74 443,91	5 556	93,1	100
	9409	Ops-robotiikan laitteet, koul	26 000		26 000	23 039,20	2 961	88,6	100
	9413	Varhaiskasvatuksen puhelim./tk	10 000		10 000	0,00	10 000	0,0	0
		Hyvinvointipalveluiden investoinnit							
9285		**Hyvinvointipalveluiden irtain omaisuus**							
	9414	Liikuntahallin ulkoinfotaulu	20 000		20 000	4 375,00	15 625	21,9	30
	9415	Kirjaston uusi käyttöjärjestel	10 000		10 000	4 996,19	5 004	50,0	100
		Tekniset palvelut							
9039		**Aineeton käyttöomaisuus**							
	899	Pohjakarttojen ylläpito	10 000		10 000	10 000,00	0	100,0	100
9707		**Irtain omaisuus**							
	9805	Oltermannin keittiökalusteet	30 000		30 000	7 436,01	22 564	24,8	100
	9806	Vääksyn yhteisk. monitoimiuuni	20 000		20 000	7 436,00	12 564	37,2	100
	9807	Ympäristönhoitotraktori	45 000		45 000	50 340,32	-5 340		100
	9808	Latukone, käytetty	60 000		60 000	55 709,68	4 290		100
703-970		**Talonrakennus**							
		Menot	905 000	90 000	995 000	459 282	535 718	46,2	
		Tulot	0	0	0	-64 832	41 532		
		Netto	905 000	90 000	995 000	394 450	577 250	39,6	
9703		**Hankekohtaiset rakennusinvestoinnit**							
	916	Yhteiskoulun perusk.suunnittelu	500 000		500 000	97 243,87	402 756	19,4	5
	9708	Länsi-Asikkalan koulun perusko	50 000		50 000	9 669,00	40 331	19,3	5
	9709	Kalkkisten koulun ulkomaalaus	40 000		40 000	0,00	40 000	0,0	0
	9714	Vesivehmaan lentokentän kiitotie	150 000		150 000	148 096,94	1 903	98,7	100
	9714	- Ph lentokenttäsäätiön rahoitus osuus				-41 532,26	41 532		
	9717	Ent.ammattikoulun toimisto-osan vesikatto	85 000		85 000	84 090,35	910	98,9	100
	9718	Kiinteistöjen peruskorjaukset	50 000		50 000	22 793,19	27 207	45,6	50
	9722	Kustaantalon toimistohotellin		40 000	40 000	62 489,89	-22 490	156,2	100
	9723	Terv.aseman röntgentilan korj		50 000	50 000	13 730,20	36 270	27,5	100
		- tulot, OneMed Oy				-3 300,00	3 300		
9704		**Muut rakennusinvestoinnit**							
	665	Pihojen leikkivälineiden uusinta	30 000		30 000	21 168,55	8 831	70,6	100
		- AVI 190 toiminallista koulupäivää -hankerahoitus				-20 000,00	20 000		

kp	projekti	INVESTOINTIOSA	Talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö-%	Hankkeen toteutumis-aste-%
9705		**Liikenne-, puisto- ja liikunta-alueet**							
		Yhteensä							
		Menot	945 000	20 000	965 000	460 593,34	504 407	47,7	
		Tulot	-9 000	0	-9 000	-30 181,01	21 181	335,3	
		Netto	936 000	20 000	956 000	430 412,33	525 588	45,0	
		Katujen rakentaminen							
712		Liikenneturvallisuuskohteet	30 000		30 000	27 929,00	2 071	93,1	100
9610		Peruskorjauskohteet	100 000		100 000	55 959,04	44 041	56,0	90
9617		Hulevesien yleissuunnitelma		20 000	20 000	16 115,96	3 884		100
966		Muut kohteet	30 000		30 000	35 794,58	-5 795	119,3	90
		Kevyen liikenteen väylien rakentaminen							
9611		Maantie 313 kev.liik.väyl.suun	50 000		50 000	58 118,74	-8 119		100
9612		Maantie 313 kev.liik.väylä rak	200 000		200 000	0,00	200 000		0
768		Peruskorjauskohteet	20 000		20 000	19 797,32	203	99,0	100
		Katujen päällystys							
9603		Päällystyskohteet	100 000		100 000	107 534,17	-7 534	107,5	100
767		Asfalttipaikkaukset	20 000		20 000	15 703,10	4 297	78,5	100
		Katu- ja tievalojen rakentaminen							
618		Katuvalojen peruskorjauskohteet	70 000		70 000	5 517,17	64 483	7,9	10
9604		Valaistuksen parantaminen	50 000		50 000	4 767,72	45 232	9,5	10
		Puistot ja muut yleiset alueet							
9606		Toivo Kärki -alue	200 000		200 000	65 526,77	134 473	32,8	20
		-hankerahoitus				-30 181,01	30 181		
9614		Kustaantorin istutusten kunnos	10 000		10 000	1 545,07	8 455	15,5	50
942		Leikkikenttien peruskorjaus	30 000		30 000	23 078,94	6 921	76,9	100
		Liikunta-alueet							
9615		Aurinkovuoren ulkoilureitt.keh	35 000		35 000	23 205,76	11 794	66,3	100
		- tulot	-9 000		-9 000	0,00	-9 000	0,0	
		INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
		MENOT	**2 303 000**	**110 000**	**2 413 000**	**1 179 331,64**	**1 233 668**	**48,9**	
		TULOT	**-9 000**	**0**	**-9 000**	**-122 914,49**	**90 614**	**1365,7**	
		NETTO	**2 294 000**	**110 000**	**2 404 000**	**1 056 417,15**	**1 324 283**	**43,9**	

Rahoitusosan toteutuminen

	Talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Yli/Alle
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 344 733	287 080	2 631 813	2 955 096,30	-323 283,10
Tulorahoituksen korjauserät	-74 300	0	-74 300	-108 060,42	33 760,42
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 303 000	-110 000	-2 413 000	-1 179 331,64	-1 233 668,36
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 000	0	9 000	95 013,27	-86 013,27
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	74 300	0	74 300	165 310,98	-91 010,98
Toiminta ja investoinnit, netto	50 733	177 080	227 813	1 928 028,49	-1 700 215,29
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	-3 200,00	3 200,00
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	10 711,74	-10 711,74
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0	0	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 100	0	-5 100	-20 411,74	15 311,74
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-150 000	0	-150 000	-1 500 000,00	1 350 000,00
Oman pääoman muutokset		0	0	0,00	0,00
Vaikutus maksuvalmiuteen	-104 367	177 080	72 713	415 128,49	-342 415,29

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Vuosi 2018	Määrärahat					Tuloarviot				
	Alkuperäinen talousarvio	TA:n muutokset	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	TA:n muutokset	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Konsernipalvelut	3 029 278	52 745	3 082 023	3 024 884,83	57 138,17	553 950	0	553 950	596 150,63	42 200,63
Sosiaali- ja terveyspalvelut	27 934 860	0	27 934 860	28 309 314,72	-374 454,72	0	0	0	17 373,12	17 373,12
Kasvatus- ja opetuspalvelut	13 962 376	50 610	14 012 986	13 460 103,78	552 882,22	1 529 800	0	1 529 800	1 755 005,11	225 205,11
Hyvinvointipalvelut	1 445 215	3 740	1 448 955	1 469 596,40	-20 641,40	138 000	0	138 000	217 475,92	79 475,92
Tekniset palvelut	8 261 368	32 825	8 294 193	8 377 621,76	-83 428,76	8 341 080	0	8 341 080	8 801 011,94	459 931,94
Valmistus omaan käyttöön						0	0	0	133,56	133,56
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						29 510 000	0	29 510 000	28 838 083,18	-671 916,82
Valtionosuudet						17 100 000	427 000	17 527 000	17 538 182,34	11 182,34
Korkotulot						0	0	0	1 242,09	1 242,09
Muut rahoitustulot						20 000	0	20 000	97 187,41	77 187,41
Korkomenot	45 000	0	45 000	41 894,51	3 105,49					
Muut rahoitusmenot	170 000	0	170 000	223 333,00	-53 333,00					
INVESTOINTIOSA										
Kiinteä omaisuus	100 000	0	100 000	3 620,00	96 380,00	0	0	0	26 000,70	26 000,70
Aineeton käyttöomaisuus	32 000	0	32 000	10 000,00	22 000,00				1 900,52	1 900,52
Kasvatus- ja opetuspalvelut, irtain	136 000	0	136 000	115 543,11	20 456,89					
Hyvinvointipalvelut, irtain	30 000		30 000	9 371,19	20 628,81					
Tekninen lautakunta, irtain omaisuus	155 000	0	155 000	120 922,01	34 077,99					
Rakennusinvestoinnit	905 000	90 000	995 000	459 281,99	535 718,01		0	0	64 832,26	64 832,26
Liikenne-, puisto ja liikunta-alueet	945 000	20 000	965 000	460 593,34	504 406,66	9 000	0	9 000	30 181,01	21 181,01
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäykset				3 200,00						
Antolainasaamisten vähennykset							0	0	10 711,74	10 711,74
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys							0	0	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	5 100	0	5 100	20 411,74	-15 311,74					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	150 000		150 000	1 500 000,00	-1 350 000,00					
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen		177 080	72 713	415 128,49	-342 415,49	104 367			29 349,34	29 349,34
YHTEENSÄ	**57 306 197**	**427 000**	**57 628 830**	**58 024 820,87**	**-395 990,87**	**57 306 197**	**427 000**	**57 628 830**	**58 024 820,87**	**395 990,87**
	0	0	0	0,00	0,00					
KÄYTTÖTALOUSOSA	54 633 097	139 920	54 773 017	54 641 521,49	131 496	10 562 830	0	10 562 830	11 387 150,28	824 320,28
TULOSLASKELMAOSA	215 000	0	215 000	265 227,51	-50 228	46 630 000	427 000	47 057 000	46 474 695,02	-582 304,98
INVESTOINTIOSA	2 303 000	110 000	2 413 000	1 179 331,64	1 233 668	9 000	0	9 000	122 914,49	113 914,49
RAHOITUSOSA	155 100	177 080	227 813	1 938 740,23	-1 707 727	104 367	0	0	40 061,08	40 061,08
	57 306 197	427 000	57 628 830	58 024 820,87	-392 791	57 306 197	427 000	57 628 830	58 024 820,87	395 990,87

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

Rahoituslaskelma

Tase

Konsernituloslaskelma

Konsernirahoituslaskelma

Konsernitase

Tuloslaskelma

Ulkoinen	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Toimintatuotot	**6 193 458,77**	**6 283 877,41**
Myyntituotot	2 624 133,55	2 552 701,15
Maksutuotot	686 347,79	702 009,15
Tuet ja avustukset	550 875,60	544 613,52
Muut toimintatuotot	2 332 101,83	2 484 553,59
Valmistus omaan käyttöön	**133,56**	**1 359,29**
Toimintakulut	**-49 447 963,54**	**-48 775 168,90**
Henkilöstökulut	-13 175 787,97	-13 220 854,97
Palkat ja palkkiot	-10 293 801,81	-10 137 359,23
Henkilösivukulut	-2 881 986,16	-3 083 495,74
Eläkekulut	-2 544 615,41	-2 678 824,30
Muut henkilösivukulut	-337 370,75	-404 671,44
Palvelujen ostot	-32 498 991,48	-31 830 039,50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 210 796,71	-2 077 121,49
Avustukset	-1 154 683,38	-1 177 102,75
Muut toimintakulut	-407 704,00	-470 050,19
Toimintakate	**-43 254 371,21**	**-42 489 932,20**
Verotulot	28 838 083,18	29 700 547,16
Valtionosuudet	17 538 182,34	17 512 704,69
Rahoitustuotot ja -kulut	-166 798,01	39 429,11
Korkotuotot	1 242,09	1 804,49
Muut rahoitustuotot	97 187,41	274 021,22
Korkokulut	-41 894,51	-42 190,53
Muut rahoituskulut	-223 333,00	-194 206,07
Vuosikate	**2 955 096,30**	**4 762 748,76**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 255 125,12	-2 353 500,64
Tilikauden tulos	**699 971,18**	**2 409 248,12**
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	94 281,68	94 281,68
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	-2 400 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**794 252,86**	**103 529,80**

Rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Toiminnan rahavirta	**2 847 035,88**	**4 309 720,37**
Vuosikate	2 955 096,30	4 762 748,76
Tulorahoituksen korjauserät	-108 060,42	-453 028,39
Investointien rahavirta	-919 007,39	-1 686 450,46
Investointimenot	-1 179 331,64	-2 633 491,97
Rahoitusosuudet investointimenoihin	95 013,27	190 633,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	165 310,98	756 408,51
Toiminnan ja investointien rahavirta	**1 928 028,49**	**2 623 269,91**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	7 511,74	42 482,12
Antolainasaamisten lisäykset	-3 200,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	10 711,74	42 482,12
Lainakannan muutokset	-1 520 411,74	-3 026 123,57
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 411,74	-26 123,57
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500 000,00	-3 000 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 519 080,33	1 032 171,41
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 306,25	4 812,95
Saamisten muutos	764 685,74	1 151 502,89
Korottomien velkojen muutos	757 700,84	-124 144,43
Rahoituksen rahavirta	**6 180,33**	**-1 951 470,04**
Rahavarojen muutos	**1 934 208,82**	**671 799,87**
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	2 928 176,68	993 967,86
Kassavarat 1.1.	993 967,86	322 167,99
	1 934 208,82	**671 799,87**
	0,00	0,00

Tase

	VASTAAVAA	2018	2017
A	**PYSYVÄT VASTAAVAT**	**48 285 503,70**	**49 491 723,41**
I	**Aineettomat hyödykkeet**	110 196,98	184 046,01
	Aineettomat oikeudet	10 516,57	51 320,06
	Muut pitkävaikutteiset menot	99 680,41	132 725,95
II	**Aineelliset hyödykkeet**	35 689 979,31	36 812 937,73
	Maa ja vesialueet	7 433 279,95	7 438 424,04
	Kiinteistöjen liittymismaksut	80 078,46	80 078,46
	Rakennukset	24 102 512,73	25 236 842,29
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 503 315,40	3 824 641,33
	Koneet ja kalusto	357 291,21	229 726,61
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	213 501,56	3 225,00
III	**Sijoitukset**	12 485 327,41	12 494 739,67
	Osakkeet ja osuudet	11 588 359,10	11 590 259,62
	Muut lainasaamiset	810 409,94	807 409,94
	Muut saamiset	86 558,37	97 070,11
C	**VAIHTUVAT VASTAAVAT**	**4 281 431,40**	**3 108 602,07**
I	Vaihto- omaisuus	4 633,79	1 327,54
	Aineet ja tarvikkeet	4 633,79	1 327,54
II	Saamiset	1 348 620,93	2 113 306,67
	Lyhytaikaiset saamiset	1 348 620,93	2 113 306,67
	Myyntisaamiset	670 213,45	712 707,36
	Lainasaamiset	152 723,00	142 861,00
	Muut saamiset	268 994,12	364 772,66
	Siirtosaamiset	256 690,36	892 965,65
IV	Rahat ja pankkisaamiset	2 928 176,68	993 967,86
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	**52 566 935,10**	**52 600 325,48**

Tase

	VASTATTAVAA	2018	2017
A	**OMA PÄÄOMA**	**32 376 022,15**	**31 581 769,29**
I	Peruspääoma	21 430 177,87	21 430 177,87
IV	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 151 591,42	10 048 061,62
VI	Tilikauden yli-/alijäämä	794 252,86	103 529,80
B	**POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET**	**5 400 143,56**	**5 494 425,24**
	Poistoero	1 000 143,56	1 094 425,24
	Vapaaehtoiset varaukset	4 400 000,00	4 400 000,00
C	**PAKOLLISET VARAUKSET**	**303 345,30**	273 995,96
	Muut pakolliset varaukset	303 345,30	273 995,96
E	**VIERAS PÄÄOMA**	**14 487 424,09**	**15 250 134,99**
I	Pitkäaikainen	1 904 020,42	1 905 998,42
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 454 700,00	1 469 400,00
	Siirtovelat	449 320,42	436 598,42
II	Lyhytaikainen	12 583 403,67	13 344 136,57
	Joukkovelkakirjalainat	9 000 000,00	10 500 000,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 900,00	5 100,00
	Lainat julkisyhteisöiltä	5 255,95	15 767,69
	Saadut ennakot	209 239,73	59 703,26
	Ostovelat	816 360,51	1 076 424,21
	Muut velat/Liittymismaksut ja muut vela	376 210,45	199 405,54
	Siirtovelat	2 166 437,03	1 487 735,87
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**52 566 935,10**	**52 600 325,48**

Konsernituloslaskelma

	2018	2017
Toimintatuotot	43 453 338,97	42 591 769,98
Toimintakulut	-84 756 062,19	-82 843 004,08
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-6 314,79	-2 679,81
TOIMINTAKATE	**-41 309 038,01**	**-40 253 913,91**
Verotulot	**28 838 083,18**	**29 700 547,16**
Valtionosuudet	**17 538 182,34**	**17 512 704,69**
Rahoitustuotot ja -kulut	**-271 678,22**	**-77 040,76**
Korkotuotot	4 535,72	3 735,74
Muut rahoitustuotot	68 863,46	246 388,44
Korkokulut	-112 696,76	-123 781,74
Muut rahoituskulut	-232 380,64	-203 383,20
VUOSIKATE	**4 795 549,29**	**6 882 297,18**
Poistot ja arvonalentumiset	**-4 164 925,88**	**-4 354 074,82**
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 184 299,83	-4 274 308,61
Omistuksen eliminointierot	22 841,95	
Arvonalentumiset	-3 468,00	-79 766,21
Satunnaiset erät	263 016,53	63 789,69
TILIKAUDEN TULOS	**893 639,94**	**2 592 012,05**
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00
Tilikauden verot	-13 354,66	-1 939,74
Laskennalliset verot	-59 339,02	-42 686,20
Vähemmistöosuudet	-274,20	-49,80
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ(ALIJÄÄMÄ)	**820 672,07**	**2 547 336,32**

Konsernirahoituslaskelma

	2018	2017
Toiminnan rahavirta	4 896 827,55	6 968 692,57
Vuosikate	4 795 549,29	6 882 297,18
Satunnaiset erät	263 016,53	63 789,69
Tilikauden verot	-13 354,66	-1 939,74
Tulorahoituksen korjauserät	-148 383,60	24 545,43
Investointien rahavirta	-2 225 407,30	-2 560 390,62
Investointimenot	-2 609 677,95	-3 984 038,32
Rahoitusosuudet investointimenoihin	105 549,15	196 066,24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	278 721,50	1 227 581,46
Toiminnan ja investointien rahavirta	**2 671 420,25**	**4 408 301,95**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	37 735,96	-159 261,09
Antolainasaamisten lisäykset	-9 704,04	-198 438,82
Antolainasaamisten vähennykset	47 440,00	39 177,73
Lainakannan muutokset	-1 755 188,32	-3 589 269,32
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	81 640,00	325 591,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-686 828,28	-664 860,32
Lyhyaikaisten lainojen muutos	-1 150 000,04	-3 250 000,00
Oman pääoman muutokset	27 333,60	-969 462,22
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 090 173,15	1 769 602,27
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	10 860,78	28 308,45
Vaihto-omaisuuden muutos	-28 140,53	-31 508,51
Saamisten muutos	1 260 790,20	-158 466,18
Korottomien velkojen muutos	846 662,70	1 931 268,51
Rahoituksen rahavirta	**400 054,39**	**-2 948 390,36**
Rahavarojen muutos	**3 071 474,64**	**1 459 911,59**
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	7 672 693,74	4 601 219,10
Rahavarat 01.01.	4 601 219,10	3 141 307,51
	3 071 474,64	**1 459 911,59**
	0,00	0,00

Konsernitase

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	**55 760 969,72**	**57 607 310,12**
Aineettomat hyödykkeet	**405 137,42**	**506 870,82**
Aineettomat oikeudet	298 761,75	362 669,21
Muut pitkävaikutteiset menot	106 239,00	144 201,61
Ennakkomaksut	136,67	0,00
Aineelliset hyödykkeet	**53 396 184,10**	**55 266 304,53**
Maa- ja vesialueet	7 819 121,24	7 822 954,91
Rakennukset	34 755 839,63	36 882 810,95
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 328 090,97	6 560 383,48
Koneet ja kalusto	2 407 467,41	2 316 641,80
Muut aineelliset hyödykkeet	1 416 984,29	1 578 584,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	668 680,55	104 928,84
Sijoitukset	**1 959 648,20**	**1 834 134,77**
Muut osakkeet ja osuudet	1 598 181,85	1 434 932,46
Muut lainasaamiset	343 621,06	387 861,06
Muut sijoitukset	17 845,29	11 341,25
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	**50 418,64**	**73 009,87**
Valtion toimeksiannot	44 956,56	71 987,79
Muut toimeksiantojen varat	5 462,08	1 022,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT	**12 218 757,19**	**10 379 932,22**
Vaihto-omaisuus	**373 281,23**	**345 140,70**
Aineet ja tarvikkeet	302 906,10	276 067,32
Keskeneräiset tuotteet	63 634,21	65 439,90
Valmiit tuotteet	6 740,92	3 633,48
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
Saamiset	**4 172 782,22**	**5 433 572,42**
Pitkäaikaiset saamiset	**482 548,02**	**463 861,11**
Myyntisaamiset	482 548,02	463 861,11
Lyhytaikaiset saamiset	**3 690 234,20**	**4 969 711,31**
Myyntisaamiset	2 180 076,72	2 621 582,39
Lainasaamiset	152 723,00	142 861,00
Muut saamiset	961 390,29	1 172 973,10
Siirtosaamiset	396 044,19	1 032 294,82
Rahoitusomaisuusarvopaperit	**555 036,41**	**367 500,86**
Osakkeet ja osuudet	0,00	4 498,45
Sijoitukset rahamarkkina instrumentteihin	519 862,41	320 862,41
Joukkovelkakirjalainasaamiset	35 174,00	42 140,00
Rahat ja pankkisaamiset	**7 117 657,33**	**4 233 718,24**
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**68 030 145,55**	**68 060 252,21**

Konsernitase

VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA	**32 062 456,10**	**31 305 733,51**
Peruspääoma	21 430 177,87	21 430 177,87
Arvonkorotusrahasto	103 434,45	122 422,34
Muut omat rahastot	2 065,77	1 759,77
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 706 105,93	7 204 037,21
Tilikauden yli-/alijäämä	820 672,07	2 547 336,32
VÄHEMMISTÖOSUUS	**31 398,71**	**3 790,90**
PAKOLLISET VARAUKSET	**867 090,65**	**820 610,66**
Muut pakolliset varaukset	867 090,65	820 610,66
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	**164 271,80**	**176 002,26**
Valtion toimeksiannot	86 670,67	109 007,62
Muut toimeksiantojen pääomat	77 601,13	66 994,64
VIERAS PÄÄOMA	**34 904 928,29**	**35 754 114,88**
Pitkäaikainen	**11 191 736,23**	**11 708 797,12**
Lainat rahoitus- ja vakuutus-laitoksilta	8 816 020,49	9 419 417,54
Lainat julkisyhteisöiltä	6 096,51	6 402,51
Muut velat/liittymismaksut ja mu	1 936 663,62	1 865 763,62
Siirtovelat	429 370,59	417 213,45
Laskennalliset verovelat	3 585,02	0
Lyhytaikainen	**23 713 192,06**	**24 045 317,76**
Joukkovelkakirjalainat	9 000 000,00	10 500 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutus-laitoksilta	5 280 237,06	4 921 210,60
Lainat julkisyhteisöiltä	5 561,95	16 073,69
Saadut ennakot	349 465,24	205 039,14
Ostovelat	2 559 006,56	2 830 808,83
Muut velat/liittymismaksut ja mu	822 220,00	1 064 584,05
Siirtovelat	5 335 852,85	4 202 507,05
Laskennalliset verovelat	360 848,40	305 094,40
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**68 030 145,55**	**68 060 252,21**

Liitetiedot, luettelot ja selvitykset

Tilinpäätöksen liitetiedot
- Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Tasetta koskevat liitetiedot
- Vastaavia koskevat liitetiedot
- Vastattavia koskevat liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Luettelot ja selvitykset
- Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankinta-menoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-osuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperiaatteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedossa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihinnan mukaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimukset on tehty lainasalkun suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitoutunut lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana muihin rahoituskuluihin.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kunnan omistamat tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuusyhteisöt, joiden omistusosuus on 20-50 %.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konsernin sisäisiä kiinteistöveroja ei ole vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskenäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa sytynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asikkalatalot Oy:n poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikaudille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä 2 on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymät on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden suhteessa.

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen
Tytäryhteisöjä 3 kpl
Kuntayhtymiä 4 kpl
Osakkuusyhteisöjä 2 kpl

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväaluettain (ilman sisäisiä eriä)	Konserni **2018**	**2017**	Kunta **2018**	**2017**
Yleishallinto	785 291	571 962	596 459	521 246
Sosiaali- ja terveyspalvelut	31 906 232	30 963 824	17 373	44 620
Opetus- ja kulttuuripalvelut	4 428 916	4 374 969	1 972 441	1 741 050
Tekninen toimi	4 499 247	4 816 224	3 607 186	3 976 962
Vesihuolto ja satamatoiminta	1 138 617	1 249 710	0	0
Muut palvelut	695 036	615 080	0	0
Kunnan toimintatuotot yhteensä	**43 453 339**	**42 591 770**	**6 193 459**	**6 283 877**

Verotulojen erittely	**2018**	**2017**
Kunnan tulovero	24 508 482	25 298 482
Kiinteistövero	2 893 317	2 786 558
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 436 284	1 615 507
Verotulot yhteensä	**28 838 083**	**29 700 547**

Valtionosuuksien erittely	**2018**	**2017**
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	18 075 467	17 869 035
Siitä : Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 102 732	3 967 007
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-537 285	-356 330
Valtionosuudet yhteensä	**17 538 182**	**17 512 705**

Palvelujen ostojen erittely	**2018**	**2017**
Asiakaspalvelujen ostot	27 954 103	27 378 111
Muiden palvelujen ostot	4 544 888	4 451 929
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	**32 498 991**	**31 830 040**

SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA KUNNAN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määräämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelma

	Poistoaika	Sumu-poistotapa	%
Aineettomat oikeudet			
Atk-ohjelmistot	3	tasapoisto	
Maa- ja vesialueet	0	ei poistoa	
Rakennukset		tasapoisto	
Asuinrakennukset	30	tasapoisto	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30	tasapoisto	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20		
Muut rakennukset	15	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	30	smj-poisto	20
Sillat, laiturit ja uimalat	30	smj-poisto	25
Muut maa- ja vesirakenteet	30	smj-poisto	20
Vedenjakoverkko	30	smj-poisto	10
Viemäriverkko	30	smj-poisto	10
Ulkovalaistuslaitteet	30	smj-poisto	20
Vesi- ja viemärilaitoksen koneet ja laitteet	30	smj-poisto	15
Koneet ja kalusto			
Muut kuljetusvälineet	5	tasapoisto	
Muut liikkuvat työkoneet	5	tasapoisto	
Muut kevyet koneet	5	tasapoisto	
Sairaala-, terveydenhuollon- yms. laitteet	5	tasapoisto	
Atk-laitteet	3	tasapoisto	
Muut laitteet ja kalusteet	3	tasapoisto	
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat			
Keskeneräiset hankinnat	0	ei poistoa	

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kunnan tilinpäätöksessä.

Pakollisten varausten muutos	Konserni		Kunta	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Johdannaiset				
Koronvaihtosopimusten markkina-arvo	273 996		273 996	
Lisäykset tilikaudella	29 349	273 996	29 349	273 996
Johdannaiset	303 345	273 996	303 345	273 996
Koulutusvelvoitteet 1.1.	1 810			
Vähennys tilikaudella	-1 657			
Lisäys tilikaudella	0	1 810		
Koulutusvelvoitteet 31.12.	153	1 810		
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuu 1.1.	8 927			
Vähennys tilikaudella	-4 490			
Lisäys tilikaudella	0	8 927		
Työttömyysvakuutusrahasto omavastuu 31.1	4 437	8 927		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	535 878	524 407		
Lisäykset tilikaudella	23 278	11 471		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	559 156	535 878		
Pakolliset varaukset yhteensä	**867 091**	**820 611**	**303 345**	**273 996**

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	116 418	197 268	70 688	197 268
Muut luovutusvoitot	85 650	50 954	67 262	42 989
Luovutusvoitot yhteensä	**202 068**	**248 222**	**137 950**	**240 258**
Muut toimintakulut				
Maa-alueen luotutustappio	0	0	540	0
Myyntitappiot yhtyeenä	**0**	**0**	**540**	**0**

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni	
	2018	**2017**
Satunnaiset tuotot		
Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä		
Osakkein myyntivoitot	1 432	65 238
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä		
Laboratorio- ja Lääkehuoltolaitos Oy:n myynti	230 880	
PHP Holding Oyj:n osakkeiden myynti	32 600	
Satunnaiset tuotot yhteensä	**264 911**	**65 238**
Satunnaiset kulut		
Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä,		
Osakkeidn ja kiinteistön myyntitappio	-1 895	-1 449
Satunnaiset kulut yhteensä	**-1 895**	**-1 449**

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta	
	2018	**2017**
Osinkotuotot muista yhtiöistä	**44 690**	**30 215**

Toiminta-kertomus

Toteutumis-vertailu

Tilinpäätös-laskelmat

Liitetiedot, luettelot ja selvitykset

Allekirjoitukset ja merkinnät

Tasetta koskevat liitetiedot

Vastaavia koskevat liitetiedot

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäv. menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	51 320	132 726	184 046
Lisäykset tilikauden aikana	0	10 000	10 000
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0
Tilikauden poisto	-40 803	-43 046	-83 849
Arvonalennuksen ja niiden pal.	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	**10 517**	**99 680**	**110 197**
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	**10 517**	**99 680**	**110 197**

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 518 503	25 236 842	3 824 641	229 727	3 225	36 812 938
Lisäykset tilikauden aikana	3 620	169 979	506 213	245 836	243 683	1 169 332
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-3 300	-61 532	0	-30 181	-95 013
Vähennykset tilikaudella	-8 764	-17 237	0	0	0	-26 001
Siirrot erien välillä	0	0	3 225	0	-3 225	0
Tilikauden poisto	0	-1 283 772	-769 232	-118 272	0	-2 171 276
Arvonalenn. ja niiden pal	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hank.meno	7 513 358	24 102 513	3 503 315	357 291	213 502	35 689 979
Arvonkorotukset	0					0
Kirjanpitoarvo 31.12.	**7 513 358**	**24 102 513**	**3 503 315**	**357 291**	**213 502**	**35 689 979**

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet, konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osak-keet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 344 355	492 087	4 498 451	255 367	11 590 260
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	-1 901	-1 901
Hankintameno 31.12.	**6 344 355**	**492 087**	**4 498 451**	**253 467**	**11 588 359**

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Laina saamiset, tytär-yhteisöt	Muut saamiset, tytär-yhteisöt	Saamiset, muut yhteisöt	Yhteensä	Pysyvien vastaavien sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	747 379	97 070	60 031	904 480	**12 494 740**
Lisäykset		0	3 000	3 000	**3 000**
Vähennykset		-10 512		-10 512	**-12 412**
Hankintameno 31.12.	**747 379**	**86 558**	**63 031**	**896 968**	**12 485 327**

Arvonalennuksia, niiden palautuksia tai arvonkorotuksia ei ole tehty vuonna 2018

Omistukset muissa yhteisöissä
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Koti-paikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Konsernin osuus (1000 euroa) omasta pää-omasta	vieraasta pää-omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Asikkalan Elinkeino Oy	Asikkala	100 %	100 %	48	639	19
Asikkalan vesi ja satama Oy	Asikkala	100 %	100 %	5 161	6 323	-335
Asikkalatalot Oy	Asikkala	100 %	100 %	447	7 281	0
			Yhteensä	**5 655**	**14 244**	**-316**
Kuntayhtymät						
Päijät-Hämeen hyvinvointiky	Lahti	4,44 %	4,44 %	2 829	5 663	32
Koulutuskeskus Salpaus -ky	Lahti	3,98 %	3,45 %	3 222	767	84
Päijät-Hämeen Liitto	Lahti	4,30 %	4,30 %	169	312	28
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos						
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	0,51 %	0,51 %	86	255	8
			Yhteensä	**6 306**	**6 998**	**152**
Osakkuusyhteisöt						
Kiint. Oy Vääksyn Keskustan Virastotalo	Asikkala	24,48 %	24,48 %	391	56	-6
Kiinteistö Oy Vääksyn Keskustalo	Asikkala	45,91 %	45,91 %	431	2	0
Yhdistelemätön osakkuusyhteisö						
Kiinteistö Oy Aniankeskus	Asikkala	31,62 %	31,62 %			
			Yhteensä	**822**	**59**	**-7**

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tase-arvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tase-arvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Eteva kuntayhtymä	164 559			164 559	81 642	82 917
Koulutuskeskus Salpaus -ky	1 639 135			1 639 135	1 639 135	0
Päijät-Hämeen liitto	9 196			9 196	9 196	0
Päijät-Hämeen hyvinvointiky	2 685 560			2 685 560	2 685 560	0
	4 498 451	**0**	**0**	**4 498 451**	**4 415 533**	**82 917**

Saamisten erittely	**2018**		**2017**	
	Pitkä aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		231 365		144 454
Lainasaamiset	747 379		747 379	
Muut saamiset	86 558		97 070	
Siirtosaamiset				
Yhteensä	**833 937**	**231 365**	**844 449**	**144 454**
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		147 949		308 403
Siirtosaamiset		920		587 704
Yhteensä		**148 869**		**896 107**
Saamiset yhteensä	**833 937**	**380 234**	**844 449**	**1 040 561**

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni **2018**	**2017**	Kunta **2018**	**2017**
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	2 112	21 764		
Siirtyvät korot	4 105	3 658		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	137 908	139 863	64 927	65 037
Muut-tuet ja avustukset	6 522	6 944		
Muut tulojäämät	245 398	860 065	191 763	827 928
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	**396 044**	**1 032 295**	**256 690**	**892 966**

Vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Peruspääoma 1.1.	21 430 178	21 430 178	21 430 178	21 430 178
Muutos	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12	21 430 178	21 430 178	21 430 178	21 430 178
Arvonkorotusrahasto 1.1.	122 422	307 431	0	0
Muutos	-18 988	-185 009	0	0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	103 434	122 422	0	0
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	1 760	1 726	0	0
Muutos	306	34	0	0
Rahaston pääoma 31.12.	2 066	1 760	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	9 751 374	7 509 059	10 151 591	10 513 828
Edellisten tilikausien oikaisut	-45 268	-305 022	0	-465 767
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	9 706 106	7 204 037	10 151 591	10 048 062
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	820 672	2 547 336	794 253	103 530
Oma pääoma yhteensä	**32 062 456**	**31 305 734**	**32 376 022**	**31 581 769**

Erittely poistoeroista	Kunta	
	2018	**2017**
Investointivarauksen liittyvä poistoero	1 000 144	1 094 425

Pitkäaikaiset velat	Kunta	
5 VUODEN JA PITEMMÄN AJAN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT LAINAT	**2018**	**2017**
Lainat julkisyhteisöltä	1 415 100	1 449 000

Joukkovelkakirjalainat	Kunta	
Alle vuoden kuluessa erääntyvä kuntatodistuslaina	**2018**	**2017**
Laina Kuntarahoitus Oyj , erääntyy 30.4.2019	9 000 000	10 500 000

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Koronvaihtosopimusten arvo	303 345	273 996	303 345	273 996
Koulutusvelvoitteet	152	1 810		
Työttömyysvakuutusrahaston omavastuu	4 437	8 927		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	559 156	535 878		
Pakolliset varaukset yhteensä	**867 091**	**820 611**	**303 345**	**273 996**

Vieras pääoma	**2018**		**2017**	
	Pitkä aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Velat tytäryhteisöille,				
Ostovelat		518		22 323
Velat kuntayhtymille,				
joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		6 509		5 114
Siirtovelat	449 320	356 614	436 598	
Vieras pääoma yhteensä	**449 320**	**363 641**	**436 598**	**27 437**

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Muut velat				
Liittymismaksut, pitkäaikaiset	1 930 862	1 859 962	0	0
Muut velat, pitkäaikaiset	5 802	5 802	0	0
Muut velat, lyhytaikaiset	822 220	1 064 584	376 210	199 406
Muut velat yhteensä	**2 758 884**	**2 930 348**	**376 210**	**199 406**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	429 370,59	417 213,45	449 320,42	436 598,42
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	70 030	48 317	0	0
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	3 682 364	3 741 651	1 404 331	1 465 446
Korkojaksotukset	25 780	27 275	16 771	16 928
Muut menojäämät	1 557 679	385 264	745 335	5 362
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 335 853	4 202 507	2 166 437	1 487 736
Siirtovelat yhteensä	**5 765 223**	**4 619 720**	**2 615 757**	**1 924 334**

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin ja osakkeita	Konserni	
	2018	**2017**
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	200 277	201 253
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	237 412	312 004
Vakuudeksi annetut osakkeita	67 780	67 780

Vuokravastuus	Konserni	
	2018	**2017**
Vuokravastuut yhteensä	**13 893 799**	**8 535 346**
Seuvaavalla tilikaudenlla maksettava	1 111 992	11 300
Leasingvastuut yhteensä	**532 195**	**503 632**
Myöhemmin maksettavat	257 911	278 437
Yhteensä	**14 425 994**	**9 038 978**

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			12 076 670	12 076 670
Jäljellä oleva pääoma			10 290 000	10 373 342
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	14 994	14 994	0	0
Jäljellä oleva pääoma	11 558	12 183	0	0

Vastuu Kuntien takauskeskusen takausvastuista	Kunta	
	2018	**2017**
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista	47 087 227	46 593 485
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	30 251	30 794

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni **2018**	**2017**	Kunta **2018**	**2017**
Sopimusvastuut				
- Sitoutukset avustukseen	6 953	6 774		
- Sekkilimiitti	916 050	916 050		
- Muut sopimusvastuut	818 080	1 128 995		
Koronvaihtosopimus Nordea				
Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi sopimus erääntyy 5.6.2019	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Käypä arvo	-42 137	-121 336	-42 137	-121 336
Koronvaihtosopimus OP Yrityspankki				
Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi sopimus erääntyy 21.12.2026	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Käypä arvo	-261 208	-152 660	-261 208	-152 660
Muut konsernin koronvaihtosopimukset	859 331	898 761		
Käypä arvo	-72 771	-74 884		
Arvonlisäveron palautusvastuu *)	361 608	410 272		
Ara-avustusten palautusvastuu	150 669	150 149		

Arvonlisäveron palautusvastuu
Asikkalan kunnalle saattaa muodostua palautusvastuu 1.1.2008 alkaen uudisrakennusten ja perus-parantamisen hankintamenojen arvonlisäveroista, mikäli kiinteistöjä myydään tai niiden käyttötarkoitus muuttuu vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan käyttöön (AVL 11 luku 120§). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu

Perustamishankkeeseen saatua valtionosuutta vastaava suhteellinen osa hankitun omaisuuden käyvästä arvosta voidaan määrätä palautettavaksi valtiolle, jos hankittu omaisuus luovutetaan toiselle taikka jos toiminta lopetetaan tai omaisuuden käyttötarkoitusta muutetaan pysyvästi eikä omaisuutta käytetä muuhun valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan. Jos omaisuus luovutetaan toiselle, joka käyttää omaisuutta valtionosuuteen oikeuttavaan toimintaan, tästä luovutuksesta johtuva palautus voidaan jättää määräämättä, jos luovuttaja omaisuuden luovutuksen yhteydessä sitoutuu vastaamaan palautusehdoista myös luovutuksen jälkeen tai jos luovutuksen saaja sitoutuu vastaaviin omaisuuden luovuttajaa koskeviin palautusehtoihin. Palautusta ei määrätä myöskään suoritettavaksi, jos valtionosuuden myöntämisestä on kulunut yli 15 vuotta. Vastuu perustuu lakiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705, 7:53§ sekä lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta 3.8.1992/733, 4:30§.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
Konsernipalvelut	29	28
Kasvatus- ja opetuspalvelut	198	192
Hyvinvointipalvelut	17	21
Tekniset palvelut	73	75
Yhteensä	**317**	**316**

Henkilöstökulut	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	13 175 788	13 220 855
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	27 701	6 820
Henkilöstökulut yhteensä	**13 203 489**	**13 227 675**

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2018	2017
Kokoomus	1 500,00	1 459,75
Keskusta	1 599,75	2 071,13
Kristillisdemokraatit Asikkala	390,15	185,25
Sosiaalidemokraatit	312,00	295,00
Sosiaalidemokraatit Asikkala	48,00	141,00
Vihreät	1 311,00	571,50
Asikkalan perussuomalaiset ry	1 186,50	1 140,00
Luottamushenkilömaksut yhteensä	**6 347,40**	**5 863,63**

Tilintarkastajan palkkiot	2018	2017
Audiator Oy/BDO Audiator Oy		
Lakisääteinen tilintarkastus	9 670	11 221
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	4 001	5 351
Palkkiot yhteensä	**13 671**	**16 572**

Intressitahotapahtumat

Konserniyhteisöissä on tehty kuntalain mukaisia johtajasopimuksia.
Kunnalla ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa.

Kunta on myynyt tilikaudella Elinkeino Oy:lle yleis- ja taloushallinnon palveluita. Elinkeino Oy:n hallintopalveluiden ostot ovat tilikauden aikana olleet 10 108 euroa.

Kunta on myynyt tilikaudella Asikkalan vesi ja satama Oy:lle yleis- ja taloushallinnon palveluita. Asikkalan vesi- ja satama Oy:n palveluiden ostot ovat tilikauden aikana olleet 354.975 euroa.

Kunta on antanut takauksen Asikkalan Elinkeino Oy:lle kuntayritystodistusohjelman mukaiseen laina-limiittiin. Takauksen suuruus on kuntayritystodistusohjelman limiitin suuruinen, 1 000 000 euroa. Kunta on perinyt tilikauden aikana myönnetystä takauksesta takausprovision 5000 euroa / 0,5 % annetusta takauksen arvosta.

Kunta on antanut takauksen Asikkalan vesi- ja satama Oy:lle kuntayritystodistusohjelman mukaiseen lainalimiittiin. Takauksen suuruus on kuntayritystodistusohjelman limiitin suuruinen, 4 500 000 euroa. Kunta on perinyt tilikauden aikana myönnetystä takauksesta takausprovision 45 000 euroa / 1,0 % annetusta takauksen arvosta.

Toiminta-kertomus
Toteutumis-vertailu
Tilinpäätös-laskelmat
Liitetiedot, luettelot ja selvitykset
Allekirjoitukset ja merkinnät

Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Luettelo kirjanpidosta ja aineistoista 2018

Osa	Tositelaji	Numero-sarja alk.		Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Tilinpäätös					
			Tasekirja Tase-erittelyjen saldoselvitykset	Kunnan tasekirjassa on esitetty kirjanpitolain edellyttämä tilinpäätös, toimintakertomus sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistosta	Kunnassa paperilla
		1	Liitetietotositteet		
			Tilikartta		
Pääkirjanpito				Pääkirjanpitoon kootaan yhteenveto esijärjestelmien tapahtumista	Tapahtumat säilytetään sähköisessä arkistossa
			Pää- ja Päiväkirjat		
Käyttöomaisuus					
	KOMTOS	34001	Käyttöomaisuustositteet	KOM osa Raindancejärjestelmää, joka on integroitu suoraan pääkirjanpitoon	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä ja paperitulosteina
	KOMMUI	39001	Käyttöom.muistiotositteet		
Pääkirjatilitosite					
	MUIRO2	15001	Muistiotositteet Rondo	Rondo muistiotositteet siirretään liittymän kautta pääkirjanpitoon	Tapahtumat säilytetään sähköisenä Rondossa liitteineen
	MUIRS2	25001	Muistiotositteet Rondo sisäiset		
	MUIST1	10001	Muistiotositteet	Muistiotositteet viedään pääkirjanpitoon manuaalisesti samoin vyörytystositteet	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä ja paperitulosteina
	MUISIS	20002	Muistiotositteet sisäiset		
	VYÖR	31001	Vyörytys		
Liittymät					
	PALKAT	100001	Populus palkkaliittymä, palkkatositteet, matkalaskut	Tapahtumat siirretään liittymän kautta pääkirjanpitoon yhdistelmänä	Palkkakirjanpito ja siihen liittyvät erittelyt ja laskelmat säilytetään sähköisenä Populus palkanlaskentajärjestelmässä
	KASCPU	104001	Kassatositteet	Tapahtumat siirretään liittymän kautta pääkirjanpitoon yhdistelmänä	Tapahtumat säilytetään sähköisenä kassajärjestelmässä
Myyntireskontra					
	YMR19	19000001	Tonttilaskutus	Tositteet siirtyvät ProE-laskutuksesta myyntireskontraan	Tapahtumat säilytetään sähköisenä ProE-laskutuksessa
	YMR22	22000001	Talousosaston laskutus		
	YMR25	25000001	Päivähoidon muu laskutus		
	YMR28	28000001	Teknisen toimen laskutus/kunta	Myyntireskontran tapahtumat ovat osa Kuntamalli Raindance järjestelmää, joka on integroitu suoraan pääkirjanpitoon	
	YMR29	29000001	Sivistystoimen laskutus		
	YMR54	54000001	Päivähoito laskutus		
	YMR71	71000001	Rakennusvalvonta laskutus		
	YMRHYV	5310001	MR hyvityslask kuittaus		
	YMRMAN	5110001	MR Manuaalisuoritukset		
	YMRVII	5210001	MR Viitesuoritukset		
Ostoreskontra				Tositteet siirtyvät Rondosta Kuntamalli Raindance järjestelmään	Tapahtumat säilytetään sähköisenä Rondossa
	OSTOT	8000001	Ostolaskut		
	OMAKSU	8990001	Ostoreskontra maksut	Ostoreskontran tapahtumat ovat osa	
	SISROP	40001	Sisäiset laskut Rondo	Kuntamalli Raindance järjestelmää	
Tiliotteet				Basware maksuliikenneohjelmasta liittymien kautta Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmään	Tapahtumat säilytetään sähköisenä Baswaren InvoiceReady-arkistossa
	PANKKI	101001	Pankkien tiliotteet		
Avaava tase					Kuntamalli Raindance
	ALKUSA	1001	Alkusaldot	Siirretään ALKUSA -raportilla	kirjanpitojärjestelmässä
Talousarvio				Raindance Budjetointi on osa	Kuntamalli Raindance
	BUD	2001	Talousarvio	Kuntamalli Raindance järjestelmää	kirjanpitojärjestelmässä
Lisätalousarvio					Kuntamalli Raindance
	BUDL	3001	Lisätalousarvio	Viedään manuaalisesti	kirjanpitojärjestelmässä
Konserni					
	KLALKU	99910001	Konsernin alkusaldot	Siirretään KLALKU -raportilla.	Kuntamalli Raindance kirjanpito-
	KLKIRJ	99930001	Konsernikirjaukset	Yhteisöjen tiedot siirretään KONSTA	järjestelmässä ja
	KLYHT	99920001	Tytäryht./Kuntayht.	lomakkeella sekä manuaalikirjauksin.	paperitulosteina

Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan allekirjoitukset

Asikkalassa 28. päivänä maaliskuuta 2019

Juri Nieminen

Pirjo Ala-Hemmilä

Vilho Laakso

Riitta Lalla

Mira Nieminen

Henna Rautavuo-Hätönen

Heikki Vahto

Rinna Ikola-Norrbacka
kunnanjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Asikkalassa / 2019

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Ilpo Malinen
JHTT

Rusthollintie 2
17200 Vääksy
p. (03) 8886 111
f. (03) 8886 268
www.asikkala.fi